

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach
w 2015 roku**

Siedlce, maj 2016

Spis treści

I. Wstęp	4
II. Zadania z zakresu pomocy społecznej	5
1. Informacje ogólne	5
2. Klienci pomocy społecznej.....	6
3. Zadania własne gminy	11
3.1 Praca socjalna	14
3.2 Zasiłki okresowe	17
3.3 Zasiłki stałe	17
3.4 Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne	17
3.5 Schronienie.....	18
3.6 Usługi opiekuńcze.....	18
3.7 Świadczenia realizowane w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	19
3.8 Zasiłki celowe	20
3.9 Sprawienie pogrzebu	20
3.10 Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt	21
4. Zadania zlecone gminy	22
4.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze	22
4.2 Środowiskowy Dom Samopomocy.....	23
4.3 Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy	27
4.4 Pomoc dla cudzoziemców	27
5. Zadania własne powiatu	27
5.1 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa	28
5.2 Pomoc osobom usamodzielnianym, o których mowa w art. 88 ustawy o pomocy społecznej.....	28
6. Zadania zlecone powiatu	29
6.1 Pomoc dla cudzoziemców.....	29
7. Zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.....	30
III. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej	36
1. Wspieranie rodziny	36
2. Piecza zastępcza.....	36

IV. Świadczenia rodzinne	37
1. Charakterystyka świadczeń rodzinnych	37
2. Realizacja świadczeń rodzinnych	40
V. Fundusz alimentacyjny	45
1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.....	45
2. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych	46
VI. Miejski Zespół Interdyscyplinarny.....	48
VII. Zadania wynikające z innych ustaw	50
1. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	50
2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	52
3. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	55
VIII. Pozostała działalność.....	56
1. Nadzór nad jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej.....	56
2. Prace społecznie użyteczne	57
3. Współpraca z organizacjami i instytucjami	58
IX. Kadra	60
X. Podsumowanie	63
Załącznik nr 1 Zestawienie wydatków budżetowych za lata 2014 – 2015	68
Załącznik nr 2 Zestawienie dochodów budżetowych za lata 2014 – 2015	75

I. Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach jest jednostką organizacyjną Miasta Siedlce powołaną do realizacji zadań samorządu gminnego i powiatowego, w szczególności z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Działalność Ośrodka finansowana jest ze środków budżetu miasta i budżetu państwa.

Zadania Ośrodka określają w szczególności następujące ustawy:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 575);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 114 ze zm.);
- ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 169 ze zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390);
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 546);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 581 ze zm.);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (t. j. Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 ze zm.);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 645);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 239 ze zm.);
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23).

II. Zadania z zakresu pomocy społecznej

1. Informacje ogólne

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb i usamodzielnienia. Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, przez działania profilaktyczne (głównie pracę socjalną, poradnictwo, interwencję kryzysową).

Pomoc społeczna polega w szczególności na udzielaniu przewidzianych ustawą świadczeń (pieniężnych i niepieniężnych), pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Świadczenia z pomocy społecznej przyznawane są na podstawie decyzji administracyjnej. Podstawą do wydania decyzji administracyjnej jest wywiad środowiskowy wraz z niezbędną dokumentacją. W 2015 roku wydano **11.170 decyzji administracyjnych** z zakresu pomocy społecznej, w tym:

- 10.880 decyzji z zakresu zadań własnych (w tym 409 decyzji odmownych),
- 290 decyzji z zakresu zadań zleconych.

Od decyzji przysługuje prawo złożenia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Siedlcach za pośrednictwem Dyrektora Ośrodka. W 2015 roku do SKO przekazano odwołania w 30 sprawach. W 14 sprawach decyzja została utrzymana w mocy, 14 decyzji uchylono i sprawy zostały przekazane do ponownego rozpatrzenia, w 2 sprawach stwierdzono uchybienie terminu do wniesienia odwołania.

2. Klienci pomocy społecznej

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie, mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej oraz w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany;
- 3) mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin, posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej przysługuje **osobom i rodzinom, których miesięczny dochód netto nie przekracza** ustawowego kryterium dochodowego, które od 1 października 2015 r. wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej – **634,00 zł** (do 30 września 2015 r. kryterium dochodowe wynosiło 542,00 zł);
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – **514,00 zł** na osobę w rodzinie (do 30 września 2015 r. kryterium dochodowe wynosiło 456,00 zł),

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z następujących powodów (określonych w art. 7 ww. ustawy), w szczególności:

- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,

- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Należy zaznaczyć, że w większości rodzin objętych świadczeniami z pomocy społecznej współwystępuje kilka problemów.

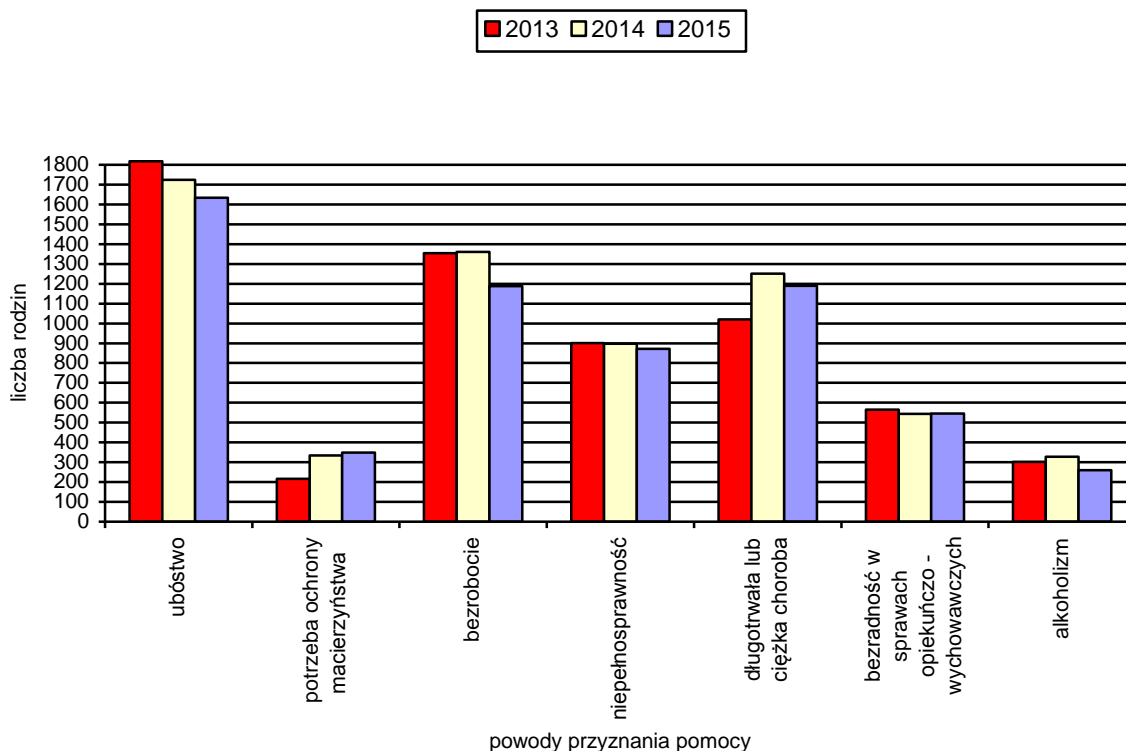
W 2015 r. świadczeniami z pomocy społecznej objęto 2.182 rodzin, 4.946 osób w tych rodzinach (w 2014 r. 2.309 rodzin, 5.256 osób w rodzinie, w 2013 r. 2.552 rodziny, 5.906 osób w rodzinie). W porównaniu do 2014 r. nastąpił spadek liczby rodzin o 5,5%.

Tabela 1 Główne powody przyznawania pomocy społecznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach w latach 2013 – 2015

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin*			Liczba osób w rodzinach		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Ubóstwo	1817	1724	1634	4142	3894	3707
Bezdomność	66	86	89	68	100	112
Potrzeba ochrony macierzyństwa	217	334	348	909	1473	1546
Bezrobocie	1354	1361	1188	3429	3450	3075
Niepełnosprawność	901	897	872	1861	1840	1715
Długotrwała lub ciężka choroba	1020	1251	1190	2061	2610	2367
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	565	544	546	2014	1950	1910
Alkoholizm	302	327	260	582	596	471
Narkomania	15	11	15	28	12	34
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	56	72	40	78	127	55
Zdarzenie losowe	9	3	15	17	5	21

* w jednej rodzinie może występować kilka problemów

Dominujące powody przyznawania pomocy w latach 2013 - 2015

Głównym powodem przyznawania pomocy rodzinom w 2015 roku, podobnie jak w latach poprzednich, było **ubóstwo**. Poziom występowania ubóstwa w 2015 r. zmniejszył się o **5,22%**. Czynniki mającymi bezpośredni wpływ na poziom ubóstwa w szczególności są: bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, uzależnienia, i te problemy, obok ubóstwa, są dominującymi wśród problemów rodzin ubiegających się o pomoc.

W 2015 roku pomocą społeczną z powodu **bezrobocia** objęto **1.188 rodzin**. Nastąpił spadek o **12,71%** w porównaniu do roku poprzedniego.

Problem **długotrwałej lub ciężkiej choroby** w 2015 roku stwierdzono w **1.190 rodzinach**. Nastąpił spadek o **4,88%** w porównaniu do roku ubiegłego.

Niewielki spadek, bo o **2,79%** nastąpił w odniesieniu do problemu **niepełnosprawności**, która w 2015 roku została stwierdzona w **872 rodzinach**.

Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego wystąpiła w **546 rodzinach** i utrzymywała się na poziomie roku poprzedniego.

Potrzeba ochrony macierzyństwa była w 2015 roku powodem udzielenia pomocy społecznej w **348 rodzinach** (wzrost o **4,19%**).

Poważnym, niejednokrotnie trudnym do zdiagnozowania, jest **problem alkoholizmu**. W 2015 roku stwierdzono go w **260 rodzinach**. W porównaniu do 2014 roku, nastąpił spadek o **20,49%**.

Strukturę rodzin objętych pomocą społeczną prezentuje poniższa tabela.

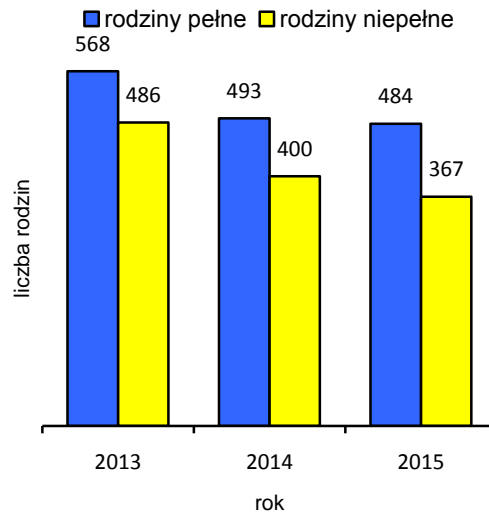
Tabela 2 Typy rodzin objętych pomocą społeczną*

Wyszczególnienie	Liczba rodzin					
	2013	%	2014	%	2015	%
Rodziny ogółem	2552	100	2309	100	2182	100
o liczbie osób w rodzinie 1	1208	47,34	1100	47,64	1070	49,03
2	384	15,05	372	16,11	332	15,22
3	356	13,95	307	13,3	279	12,79
4	330	12,93	297	12,86	275	12,60
5	170	6,66	153	6,63	140	6,42
6 i więcej	104	4,08	80	3,46	86	3,94
Rodziny z dziećmi ogółem	1054	41,30	893	38,67	851	39,00
o liczbie dzieci 1	392	15,36	363	15,72	345	15,81
2	376	14,73	318	13,77	301	13,79
3	187	7,33	138	5,98	133	6,10
4	62	2,43	50	2,17	46	2,11
5	22	0,86	18	0,78	19	0,87
6	8	0,31	3	0,13	6	0,27
7 i więcej	7	0,27	3	0,13	1	0,05
Rodziny niepełne ogółem	486	19,04	400	17,32	367	16,82
o liczbie dzieci 1	215	8,42	187	8,1	183	8,39
2	168	6,58	131	5,67	109	4,99
3	59	2,31	46	1,99	44	2,02
4 i więcej	44	1,72	36	1,56	31	1,42
Rodziny bez dzieci, o liczbie osób w rodzinie 2 i więcej	290	11,36	316	13,69	119	5,45

*w tabeli zawarto informację o liczbie rodzin i udziale poszczególnych grup i podgrup rodzin w ogólnej liczbie rodzin

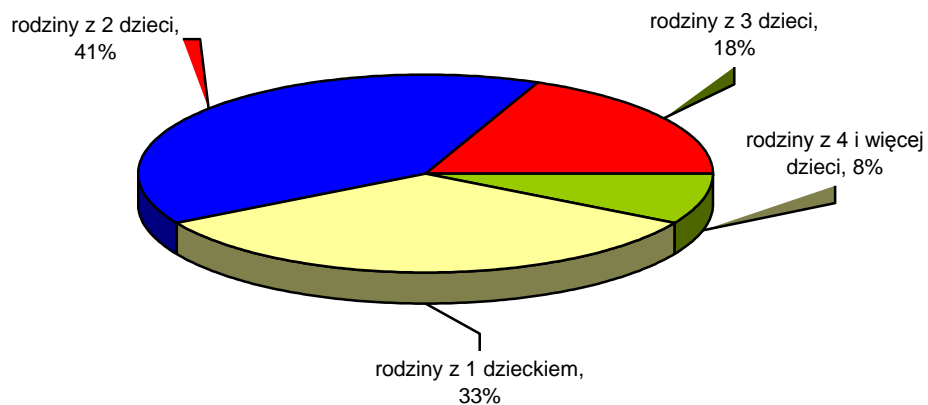
Największą grupę osób objętych pomocą społeczną stanowiły **osoby samotnie gospodarujące** (49,03% ogółu rodzin). Grupa **rodzin z dziećmi** stanowiła w 2015 r. 39% ogółu rodzin. W grupie rodzin z dziećmi znaczącą grupę (43,13%) stanowiły **rodziny niepełne**. Kształtowanie się zjawiska w latach w latach 2013 – 2015 przedstawia wykres.

Rodziny z dziećmi korzystające z pomocy społecznej w latach 2013 - 2015

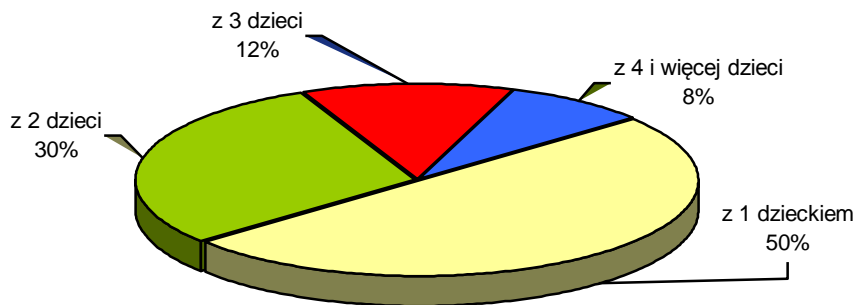

Strukturę rodzin z dziećmi (pełnych i niepełnych) korzystających z pomocy MOPR w 2015 roku ilustrują kolejne wykresy.

Rodziny pełne korzystające z pomocy społecznej w 2015 roku

Rodziny niepełne korzystające z pomocy społecznej w 2015 roku

3. Zadania własne gminy

Do zadań własnych gminy należy, m.in.:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych oraz specjalnych zasiłków celowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- dożywianie dzieci;
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

Realizując zadania własne gminy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach w 2015 roku udzielił pomocy **2.037 rodzinom** (4.628 osobom w rodzinach). W porównaniu do 2014 roku, w którym pomocą objęto 2.122 rodzin (4.834 osób w rodzinach), nastąpił spadek o 4,01%.

W tabeli nr 3 zawarto informacje na temat świadczeń pieniężnych i niepieniężnych realizowanych w ramach zadań własnych gminy w latach 2013 – 2015.

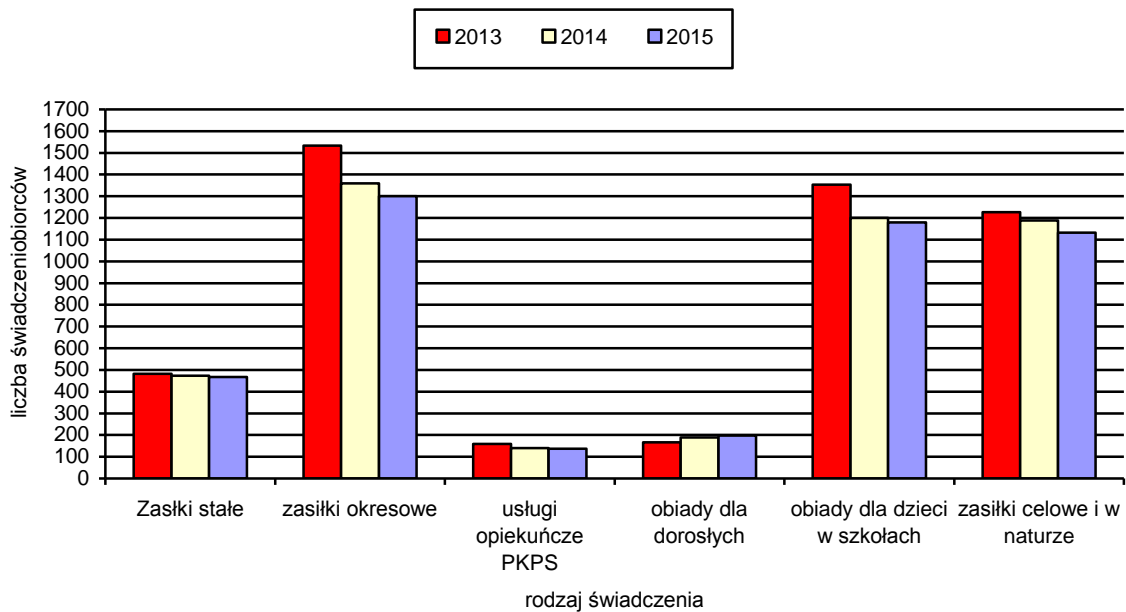
Tabela 3 Realizacja świadczeń w ramach zadań własnych gminy w latach 2013 – 2015

L.p.	Rodzaje świadczeń	Liczba osób, którym przyznano pomoc			Liczba świadczeń			Wydatki w zł		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
1.	zasiłki stałe	482	473	468	4.857	4.767	4.642	2.051.266	1.977.676	2.013.579
2.	zasiłki okresowe	1.534 rodziny	1.360 rodzin	1.301 rodzin	9.979	8.849	7.961	2.990.064	2.569.293	2.390.338
3.	schronienie (noclegownia PKPS) ¹	59	51	45	9.936	8.494	8.724	279.995	165.000	180.000
4.	usługi opiekuńcze (świadczone przez PKPS)	159	140	137	53.299,5	44.220,5	39.611,5	723.037	598.016	598.689
5.	obiady dla najuboższych (dorośli) (w Inst. Kofoeda)	166	189	198	22.652	24.516	28.369	108.502	128.146	160.268
	obiady dla dzieci w szkole i przedszkolu	1.353	1.200	1.179	165.231	130.870	136.316	565.771	426.797	443.354
6.	zasiłki celowe i w naturze (m.in. na dożywianie, opał, leki, odzież, bilet)	1.226 rodzin	1.189 rodzin	1.132 rodziny	2.705	2.699	2.557	839.036	878.943	798.304
7.	sprawienie pogrzebu	30	36	23	30	36	23	8.250	14.573	9.892
8.	odpłatność miasta za pobyt osób w dps na terenie innej gminy ²	54	57	57	555	610	626	1.302.704	1.502.964	1.556.016
9.	składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu	430	398	398	4.265	4.016	3.906	169.639	155.966	157.221
10.	składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby objęte Indywidualnym Programem Zatrudnienia Socjalnego w CIS, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu	79	87	91	427	425	486	20.329	20.234	23.779

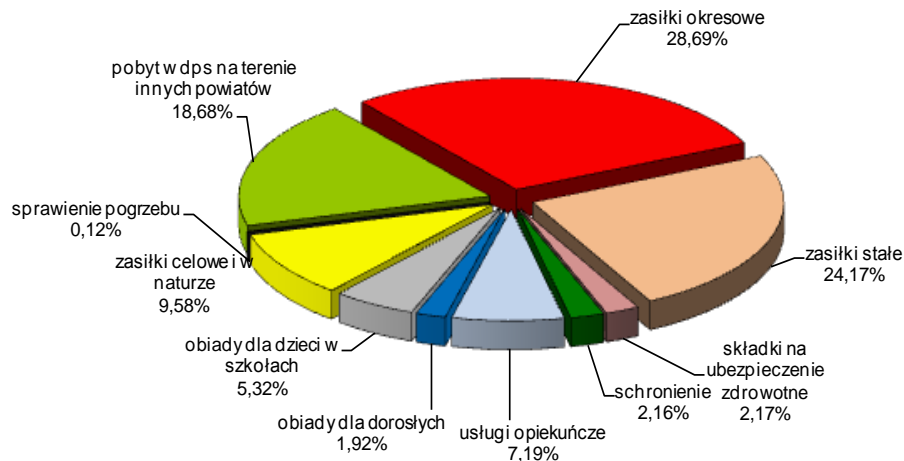
¹ spoza Siedlec: w 2012 r. - 6 osób, w 2013 r. - 7 osób, w 2014 r. - 2 osoby, których koszty pobytu refundowały gminy ostatniego miejsca zameldowania ich na pobyt stały,

² świadczenia liczone w miesiącach

Realizacja wybranych świadczeń pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy w latach 2013 - 2015

Realizacja zadań własnych gminy w 2015 roku wg wydatków

Z zaprezentowanych danych wynika, że w okresie sprawozdawczym największa liczba świadczeniobiorców objęta została pomocą w formie zasiłku okresowego. Wydatki na realizację wypłat zasiłku stanowiły 28,69% ogółu wydatków poniesionych na świadczenia pomocy społecznej realizowane w ramach zadań własnych gminy.

3.1 Praca socjalna

Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej realizowanym niezależnie lub równolegle z pozostałymi formami wsparcia i świadczeniami przyznawanymi klientom. Pomocą w formie pracy socjalnej objęci są praktycznie wszyscy klienci Ośrodka. Permanentnej pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono natomiast **1.668 rodzinom** (w 2014 r. – 1.859 rodzinom, w 2013 r. – 2.073 rodzinom), w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 133 rodzinom.

Praca socjalna ukierunkowana jest na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Bardzo często praca socjalna jest jedyną efektywną metodą dotarcia do klienta i udzielenia mu pomocy poprzez długotrwałe wsparcie. W pracy socjalnej niezbędne jest indywidualne podejście do każdej osoby, diagnoza jej potrzeb i możliwości oraz wypracowanie planu pomocy.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej można podzielić na następujące dziedziny:

- działania ukierunkowane na poprawę warunków materialnych – realizowane poprzez pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno – rentowych, zasiłków rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego oraz informowanie o uprawnieniach i motywowanie do skorzystania z nich, a także pomoc w racjonalnym gospodarowaniu budżetem domowym, we właściwym hierarchizowaniu potrzeb (np. poprzez wspólne z klientem zakupy, planowanie wydatków);
- działania ukierunkowane na poprawę funkcjonowania rodziny – realizowane poprzez poradnictwo i edukację w obszarze opieki i wychowywania dzieci, pomoc w rozwiązywaniu lub łagodzeniu konfliktów, ochronę i wspieranie ofiar przemocy, informowanie o poradnictwie specjalistycznym i motywowanie do skorzystania z takiego poradnictwa oraz grup wsparcia i terapii (w szczególności terapii leczenia uzależnień). W toku pracy z rodziną pracownicy socjalni współpracują m. in. z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, Policją, instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką rodzin i dzieci;
- działania ukierunkowane na poprawę warunków mieszkaniowych – realizowane w szczególności poprzez pomoc w załatwieniu formalności związanych z uregulowaniem sytuacji mieszkaniowej (złożenie wniosku o przydział mieszkania, rozłożenie zaległości na raty) oraz mobilizowanie do wykonania prac porządkowych w mieszkaniu i motywowanie do utrzymania czystości;

- działania na rzecz osób bezrobotnych – realizowane poprzez informowanie o możliwości uczestnictwa w pracach społecznie użytecznych, możliwości realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, motywowanie i kierowanie do udziału w powyższych formach aktywizacji zawodowej, mobilizowanie do aktywnego działania w zakresie poszukiwania pracy;
- działania na rzecz osób starszych, chorych i niepełnosprawnych – ukierunkowane na zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, pomoc przy ubieganiu się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, udzielanie informacji o uprawnieniach osób niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu konsultacji lekarskiej, motywowanie do systematycznego leczenia.

Narzędziem wykorzystywanym w pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. **Kontrakt socjalny** można zdefiniować, jako umowę określającą zamierzony cel działania oraz uprawnienia i zobowiązania zarówno klienta, jak i pracownika socjalnego w dążeniu do realizacji celu. Może być zawierany dla określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Postanowienia kontraktu, jako dwustronne uzgodnienia, dostosowane są do sytuacji i możliwości konkretnej osoby. Zawierają z jednej strony zobowiązania zmierzające do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej podopiecznego, w szczególności dotyczące aktywizacji zawodowej, podjęcia lub kontynuowania leczenia odwykowego, utrzymania abstynencji. Obowiązek realizacji tych zobowiązań spoczywa na podopiecznym. Z drugiej strony kontrakt socjalny zawiera zobowiązanie Ośrodka do udzielania pomocy podopiecznemu, w tym pomocy pieniężnej. W przypadku, gdy klient, bez uzasadnionej przyczyny, nie wywiązuje się z zawartych w kontrakcie postanowień, pracownik socjalny może ograniczyć bądź odmówić udzielenia pomocy pieniężnej.

W **2015 roku** w oparciu o **243 kontrakty socjalne** prowadzono pracę socjalną z **280 osobami** (w 2014 r. – 447 kontrakty socjalne, w 2013 r. – 583 kontrakty socjalne).

Tabela 4 Główne cele założone w realizowanych kontraktach socjalnych

Główny cel kontraktu	2013		2014		2015	
			Liczba kontraktów	%	Liczba kontraktów	%
skierowanie osób do udziału w szkoleniach i kursach realizowanych w ramach Projektu „Stawiam na siebie!”	118	20	106	24	-*	-
skierowanie osób do wykonywania prac społecznie użytecznych	135	23	101	23	66	27
skierowanie osób do Centrum Integracji Społecznej w celu podjęcia realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego	147	25	99	22	79	32
motywowanie do podjęcia terapii w poradni leczenia uzależnień i zachowania abstynencji	83	14	73	16	70	29
inne (m. in. aktywizacja zawodowa, wzmocnienie funkcji opiekuńczo – wychowawczych, złożenie dokumentów do różnych instytucji w celu uzyskania uprawnień do innych świadczeń)	100	18	68	15	28	12
Razem	583	100	447	100	243	100

* ww. projekt w 2015 r. nie był realizowany

51% kontraktów socjalnych (tj. 123) realizowanych w 2015 roku **zakończono pozytywnie**, osiągając cel zawarty w kontrakcie, 4% kontraktów socjalnych (tj. 10) zakończono przed upływem okresu, na jaki zostały zawarte (głównie z powodu podjęcia pracy przez klienta, zmiany miejsca zamieszkania, braku opieki nad dziećmi lub pogorszenia stanu zdrowia), 28% kontraktów socjalnych (tj. 68) pozostawało w realizacji na dzień 31.12.2015 r., **17% kontraktów socjalnych** (tj. 42) zostało **zerwanych**. W sytuacji zerwania postanowień kontraktu socjalnego pracownik socjalny stosował sankcje przewidziane w kontrakcie.

Główne powody zerwania postanowień kontraktu socjalnego w 2015 roku:

- przerwanie abstynencji lub terapii w poradni leczenia uzależnień – 69% kontraktów zerwanych (41% zawartych w tym celu),
- nieprzystąpienie lub przerwanie realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej – 31% kontraktów zerwanych (16% zawartych w tym celu).

Kontrakt socjalny jest dobrym narzędziem pracy socjalnej. Skutecznie mobilizuje osoby do aktywności w rozwiązywaniu swoich problemów, wyzwala z bierności i często wyuczonej bezradności. Z drugiej strony pozwala zidentyfikować i wyeliminować z pomocy społecznej osoby i rodziny, które nie są zainteresowane podjęciem własnych starań zmierzających do poprawy ich trudnej sytuacji życiowej, a jedynie korzystaniem ze świadczeń pomocy społecznej.

3.2 Zasiłki okresowe

Zasiłki okresowe są podstawową formą pomocy pieniężnej. Jest to pomoc obowiązkowa, przyznawana w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego – osobom samotnie gospodarującym i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego odpowiednio osoby samotnie gospodarującej i rodziny. Kwotę zasiłku ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem. Obowiązkowa wysokość zasiłku okresowego wynosi 50% różnicy, nie mniej niż 20 zł miesięcznie i jest finansowana z dotacji celowej z budżetu państwa. MOPR przyznaje i wypłaca zasiłki okresowe w wysokości obowiązkowej.

W 2015 r. zasiłki okresowe otrzymało **1.301 rodzin** (3.202 osoby w rodzinach), **o 59 rodzin**, tj. **o 4,34% mniej** niż w roku poprzednim. Najwięcej rodzin otrzymało zasiłki okresowe z powodu bezrobocia – 908 rodzin, tj. 70% wszystkich rodzin objętych tą formą pomocy. Na zasiłki okresowe w 2015 r. poniesiono wydatki w kwocie **2.390.338 zł** (o 6,97% niższe w porównaniu do 2014 r.). **Średnia wysokość** zasiłku wyniosła **300,26 zł**. Każda rodzina otrzymała w roku średnio 6,12 świadczenia.

3.3 Zasiłki stałe

Zasiłek stały jest świadczeniem przyznawanym osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, spełniającym ustawowe kryterium dochodowe. Kwotę zasiłku ustala się w wysokości różnicy pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie, jednak nie mniej niż 30 zł miesięcznie i nie więcej niż 604 zł miesięcznie (w przypadku osoby samotnie gospodarującej).

W 2015 r. tą formą pomocy objęto **468 osób**, o 1,06% mniej w stosunku do 2014 r. Wydatki na zasiłki stałe w 2015 r. wyniosły **2.013.579 zł** i wzrosły o 1,82% w porównaniu do roku poprzedniego. Bezpośrednią przyczyną wzrostu wydatków był wzrost od 01.10.2015 r. kryteriów dochodowych i maksymalnej kwoty zasiłku stałego dla osoby samotnie gospodarującej. Średnia wysokość zasiłku wyniosła 433,77 zł.

3.4 Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego i opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby korzystające z zasiłku stałego oraz osoby

realizujące Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, nieobjęte ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu.

W 2015 r. ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu pobierania zasiłku stałego objęto **398 osób**, (tyle samo co w roku poprzednim). Ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu realizacji IPZS w CIS objęto natomiast **91 osób**. Wydatki na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne z powyższych tytułów w 2015 r. wyniosły **181.000 zł**.

3.5 Schronienie

W 2015 r. **45 osób bezdomnych** objęto, na podstawie decyzji administracyjnej, schronieniem w Noclegowni przy ul. Warszawskiej 133, prowadzonej przez Polski Komitet Pomocy Społecznej. W 2015 r. na powyższy cel wydatkowano **180.000 zł**. Miesięczny koszt utrzymania 1 osoby w Noclegowni wynosił 540,00 zł (30 dni x 18,00 zł/osobodzień).

3.6 Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze są świadczeniem przysługującym osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, a są jej pozbawione. W 2015 r. usługi opiekuńcze świadczone były w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej (realizatorem usług, podobnie jak w latach ubiegłych był, na zlecenie Miasta, Polski Komitet Pomocy Społecznej) i w „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej w Siedlcach. Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania polegało głównie na pomocy w utrzymywaniu higieny osobistej, czystości i porządku w mieszkaniu osoby, robieniu niezbędnych zakupów, przygotowywaniu posiłków, a także pomocy w załatwianiu spraw urzędowych i, w miarę możliwości, zapewnieniu kontaktu z otoczeniem. Zakres usług opiekuńczych świadczonych w DPS w Siedlcach był ustalany indywidualnie w miejscu świadczenia usług (mógł obejmować m. in. udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnację, terapię, rehabilitację, transport do i z miejsca świadczenia usług).

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania, w porównaniu do roku 2014 r., spadła o 2,86 % i wyniosła **137 osób**. W okresie sprawozdawczym wykonano **39611,5 godziny** usług opiekuńczych (o 10,42% mniej w stosunku do roku 2014). Miasto wydatkowało na ten cel kwotę 598.689 zł (o 0,11% więcej w porównaniu do roku poprzedniego). Koszt 1 godziny usług opiekuńczych wynosił **11,40 zł** (w 2014 r. – 11,26 zł). Pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej przyznano **17 osobom**.

Pracownicy socjalni MOPR rozpoznają sytuację osoby potrzebującej pomocy w formie usług opiekuńczych, przeprowadzają rodzinny wywiad środowiskowy, niezbędny do przyznania świadczenia i ustalenia odpłatności za świadczone usługi oraz monitorują sytuację.

3.7 Świadczenia realizowane w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Celem programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” jest m. in. wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym. Pomoc w zakresie dożywiania mogła być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, których dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał 150 % kryterium dochodowego pomocy społecznej.

W 2015 r. Ośrodek w ramach Programu udzielał pomocy w formie posiłku oraz zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla dzieci w wieku przedszkolnym nie uczęszczających do przedszkola, na zakup posiłku lub żywności dla dzieci w okresie wakacji, a także na zakup żywności w okresie bożonarodzeniowym. Pomocą objęto łącznie **2.740 osób**. Systematyczną pomocą objęto **751 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej** (w 2014 r. – 757 dzieci), **865 uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych** (w 2014 r. – 853 uczniów) oraz **198 najuboższych osób dorosłych** (w 2014 r. – 189 osób). Pozostałe osoby objęte były pomocą jednorazową.

Sfinansowano łącznie **136.316 posiłków w szkole i przedszkolu na kwotę 443.354 zł, 28.369 obiadów dla osób dorosłych na kwotę 160.268 zł oraz 1.357 zasiłków celowych na kwotę 267.560 zł** (z pomocy w tej formie skorzystało 551 rodzin). Posiłki dla osób dorosłych, na zlecenie Miasta, przygotowywane były i wydawane przez Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda.

Program ośłonowy w zakresie dożywiania na lata 2014 – 2020 „Pomoc Miasta Siedlce w zakresie dożywiania” przyjęty Uchwałą Rady Miasta Siedlce nr XXXVIII/710/2014 z dnia 31 stycznia 2014 r. umożliwia w szczególnie uzasadnionych przypadkach, udzielenie posiłku dziecku, bez konieczności wydawania decyzji administracyjnej w sprawie i ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego. Posiłki te finansowane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Pomoc na powyższych zasadach otrzymało **103 dzieci** (8.475 posiłków **na kwotę 28.279 zł**). W 2014 r.– 109 dzieci.

Całkowity koszt realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2015 r. wyniósł **899.461 zł**, z czego ze środków własnych Miasta sfinansowano kwotę **363.061 zł**, tj. **40,36%**.

3.8 Zasiłki celowe

Pomoc fakultatywna w formie zasiłków celowych przyznawana była na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, m.in.: zakup opału, leków, biletów, żywności, odzieży. W 2015 r. pomocą w tej formie objęto **1.132 rodzin**. Przyznano łącznie **2.557 świadczeń**. Wydatki wyniosły **798.304 zł** (w porównaniu do roku poprzedniego były niższe o 9,17%), w tym wydatki na zasiłki celowe:

- na zakup posiłku lub żywności w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – 267.560 zł,
- na zakup leków – 23.248 zł,
- na zakup opału i pokrycie kosztów ogrzewania innymi nośnikami energii – 450.962 zł, (**pomoc na ogrzewanie otrzymało łącznie 555 rodzin**).
- na zakup biletu (np. na przejazd do lekarza specjalisty w innym mieście) – 1.856 zł,
- na inne cele (np. wyrobienie dowodu osobistego, odzież, remont, zakup podstawowych przedmiotów użytku domowego) – 54.678 zł.

3.9 Sprawienie pogrzebu

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie organizuje pogrzeby osobom zmarłym z terenu Miasta, w tym osobom bezdomnym, które nie zostały pochowane przez inne osoby uprawnione. Pomoc ta obejmuje zorganizowanie pochówku i pokrycie wydatków związanych z pochówkiem, czyli zakup trumny, ubrania, zapewnienie transportu, opłacenie miejsca na cmentarzu, przygotowanie grobu i oznakowanie, ostatnie pożegnanie zgodne z wyznaniem zmarłego. Od 2009 roku organizowany jest również pogrzeb dzieci zmarłych przed urodzeniem, pozostawionych w szpitalach na terenie Miasta. W 2015 r. sprawiono pogrzeb łącznie **23 osobom**, w tym jeden pogrzeb zbiorowy dla 19 dzieci zmarłych przed urodzeniem. Poniesiono na ten cel wydatki w kwocie **9.892 zł**. Wszystkie czynności związane z pochówkiem Ośrodek zlecał Zakładowi Pogrzebowemu Exitus, z którym zawarta była umowa na usługi pogrzebowe, po przeprowadzeniu rozpoznania cenowego.

3.10 Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt

Do domu pomocy społecznej kierowane są osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w miejscu zamieszkania. Wymagane jest, aby stan zdrowia i konieczność zapewnienia całodobowej opieki potwierdzone były zaświadczeniem lekarskim.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Obowiązani do wnoszenia opłaty są w kolejności: mieszkańiec domu, małżonek, zstępni przed wstępnymi oraz gmina, z której osoba została skierowana do domu. Mieszkaniec wnosi opłatę w wysokości nie wyższej niż 70% swojego dochodu, małżonek, zstępni przed wstępnymi, wnoszą opłatę w kwocie określonej w zawartej z Dyrektorem MOPR umowie, po spełnieniu określonych kryteriów dochodowych. Gmina wnosi opłatę w wysokości różnicy między średnim miesięcznym kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby zobowiązane.

Pracownicy MOPR prowadzą postępowanie związane ze skierowaniem do domu pomocy społecznej, w ramach którego udzielają informacji o obowiązujących przepisach prawa w zakresie kierowania do dps i ponoszenia odpłatności za pobyt, przeprowadzają rodzinny wywiad środowiskowy z osobą ubiegającą się o skierowanie, wspierają w gromadzeniu niezbędnej dokumentacji (w szczególności zaświadczeń lekarskich), oceniają sytuację osoby, w kontekście spełniania przesłanek do umieszczenia w dps. Pracownicy nawiązują kontakt z rodziną (małżonkiem, dziećmi, wnukami), przeprowadzają wywiady alimentacyjne oraz na ich podstawie przygotowują umowy, określające wysokość ponoszonej przez rodzinę opłaty.

W 2015 r. **25 osób skierowano do domu pomocy społecznej** (w tym 20 do DPS w Siedlcach i 5 do dps na terenie innych powiatów). Miasto ponosiło **odpłatność za pobyt 57 osób** (w 2014 r. – 57 osób, w 2013 r. – 54 osób) w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów. Łącznie na ten cel w 2015 r. wydatkowano kwotę **1.556.016 zł**. Do innych domów kierowane są w szczególności osoby z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawne intelektualnie, których nie obejmuje opieką DPS w Siedlcach.

MOPR wydaje również **decyzje w sprawie umieszczenia** osób skierowanych do Domu Pomocy Społecznej „Domu nad Stawami” w Siedlcach. W 2015 r. wydano takie decyzje **23 osobom**, w tym 20 osobom z terenu miasta Siedlce i 3 osobom z terenu innych gmin (w 2014 r. – 36 osobom, w tym 28 osobom z terenu Miasta Siedlce i 8 osobom z terenu

innych gmin, w 2013 r. – 22 osobom, w tym 18 osobom z terenu Miasta Siedlce i 4 osobom z terenu innych gmin).

W 2015 r. w „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej w Siedlcach przebywało **128 osób**, w tym 107 osób z Siedlec i 21 osób z terenu innych gmin.

4. Zadania zlecone gminy

Do zadań zleconych gminie należy m.in.:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (środowiskowe domy samopomocy);
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zadania zlecone finansowane są ze środków z budżetu Wojewody.

4.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są jedną z form w systemie wsparcia środowiskowego i terapii osób z zaburzeniami psychicznymi. Realizowane są w miejscu zamieszkania podopiecznego, według indywidualnych programów terapeutycznych, opracowywanych przez terapeutów, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb osoby i sugestii placówek specjalistycznych. Mają formę indywidualnych zajęć w zakresie uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia poprzez kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych oraz usprawnianie do funkcjonowania w społeczeństwie. Proponowane zajęcia mają na celu przede wszystkim podniesienie sprawności fizycznej, psychicznej i społecznej objętych pomocą osób.

W 2015 r. pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto **17 osób**. Wykonano **995 godzin** usług. Koszt realizacji zadania wyniósł **49.000 zł**.

4.2 Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji za środowiskiem. W 2015 r. z zajęć terapeutycznych ŚDS korzystało **45 osób**, w tym 33 na podstawie decyzji administracyjnych oraz 17 klubowiczów (w tym byli lub obecni uczestnicy). W ŚDS zatrudnionych było 6 pracowników (4 terapeutów, 1 instruktor kulturalno – oświatowy i 1 psycholog). Środowiskowy Dom Samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

W 2015 roku realizowane były następujące **formy wsparcia**:

1. **Zajęcia kulinarne** – nauka i ćwiczenie posiadanych umiejętności w zakresie przygotowania prostych posiłków i prawidłowego posługiwania się podstawowym wyposażeniem pracowni, w tym obsługi sprzętów kuchennych (zmywarki, kuchenki mikrofalowej, piekarnika itp.). Grupa treningowa w ramach zajęć wspólnie przygotowywała listę potrzebnych produktów spożywczych oraz dokonywała zakupów.
2. **Zajęcia komputerowe** – ćwiczenie podstawowych umiejętności w zakresie obsługi komputera, przepisywania tekstów, pisania podań, szukania informacji w internecie;
3. **Zajęcia sportowe** – siłownia, gry zręcznościowe (Piłkarzyki, Dart, Stukan,), gry zespołowe na powietrzu (koszykówka, siatkówka, zbijak, bule);
4. **Zajęcia sportowe na sali gimnastycznej** – zajęcia z zakresu gier zespołowych realizowane w obiekcie Zespołu Szkół Medycznych im. Zbigniewa Religi w Siedlcach.
5. **Basen** – zajęcia na pływalni w zakresie nauki i doskonalenia umiejętności pływania;
6. **Trening relaksacyjny** – rozwijanie technik relaksu oraz samokontroli;
7. **Trening umiejętności ART** – nabywanie i rozwijanie podstawowych umiejętności społecznych oraz sposobów kontroli agresji w trudnych sytuacjach;
8. **Trening budżetowy** – nabywanie umiejętności w zakresie planowania budżetu domowego;
9. **Zajęcia techniczno – rękodzielnicze** – nabywanie praktycznych umiejętności w zakresie zdobienia przedmiotów techniką decoupage, papieroplastyki, wypalania pyrografem, wycinania ozdób ze styropianu, ręcznego wyrabiania ozdób z modeliny,

- szycia ręcznego i na maszynie krawieckiej oraz wykonywanie przedmiotów użytecznie - dekoracyjnych z drewna, MDF, wólczki i innych;
10. **Gimnastyka** – ćwiczenia ogólnej sprawności ruchowej i orientacji przestrzennej, zwinnościowe i zręcznościowe, zajęcia ruchowe w formie fitness prowadzone były w ŚDS.
 11. **Trening edukacyjny** – podtrzymywanie podstawowych umiejętności nabytych w szkole tj.: czytanie, pisanie, liczenie oraz ćwiczenia koncentracji uwagi;
 12. **Zajęcia muzyczne** – ćwiczenia umuzykalniające tj.: proste ćwiczenia wokalne przy akompaniamencie, ćwiczenia dykcji na podstawie tekstów śpiewanych piosenek, nauka tekstów piosenek na pamięć, zabawy muzyczne w rozpoznawanie tytułów piosenek („Jaka to melodia”);
 13. **Trening czystości osobistej** – nabywanie podstawowej wiedzy dotyczącej potrzeby dbania o higienę osobistą oraz dbania o wygląd zewnętrzny oraz nabywanie i rozwijanie umiejętności praktycznych w tym zakresie;
 14. **Indywidualne wsparcie psychologiczne** – rozmowy z psychologiem stosownie do indywidualnych potrzeb uczestników;
 15. **Zajęcia z elementami psychoterapii** – zajęcia z psychologiem;
 16. **Treningi psychoedukacyjne** – zajęcia z psychologiem obejmujące psychoedukację, trening lekowy, trening radzenia sobie z objawami choroby;
 17. **Zdrowy styl życia** – zajęcia z psychologiem, obejmujące zapoznanie uczestników z obszarem zagadnień szeroko rozumianej promocji zdrowego stylu życia, m.in. dietetyka, kosmetologia, uzależnienia, odpoczynek, relaks, hobby itp.;
 18. **Pracownia Działań Twórczych** – nabywanie i rozwijanie umiejętności praktycznych w zakresie różnych technik plastycznych tj: prace malarskie techniką pasteli, akwareli, węgla, ołówka, farb witrażowych, olejnych, akrylowych, rzeźba w glinie, rękodzieło artystyczne, w tym karty okolicznościowe (z okazji świąt, imienin, jubileuszy, podziękowań) oraz stroiki okolicznościowe, biżuteria, witraż, zawieszki, ozdabianie naczyń techniką malowania na szkle.

Dodatkowo w ramach działalności ŚDS w 2015 roku zorganizowano:

1. Spotkanie świąteczno – noworoczne dla uczestników Domu i rodziców/opiekunów;
2. Integracyjny Bal Karnawałowy dla uczestników Domu z udziałem zaprzyjaźnionych placówek z Siedlec, Mińska Mazowieckiego, Sokołowa Podlaskiego oraz Białej Podlaskiej;

3. Wernisaż wystawy „Przez Twórczość do Zdrowia” – przy współpracy z Oddziałem Psychiatrycznym w Siedlcach w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego.

Ponadto w ramach zajęć, uczestnicy Domu brali udział w licznych wydarzeniach kulturalnych organizowanych w ramach działalności MOK w Siedlcach, CKiS w Siedlcach oraz wystawach w Muzeum Regionalnym, Galerii „Kultura”, Bibliotece Miejskiej, Archiwum Państwowym i Uniwersytecie Przyrodniczo – Humanistycznym oraz siedleckiej grupy „Fotogram”.

Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy brali udział w następujących imprezach integracyjnych i konkursach:

1. Balach karnawałowych – organizowanych przez: ŚDS przy Dzieci Zamojszczyzny w Siedlcach, DPS „Dom nad Stawami” w Siedlcach, ŚDS w Białej Podlaskiej,
2. Turnieju Piłki Nożnej, Turnieju Tenisa Stołowego i Zawodach Pływackich organizowanych przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Siedlcach oraz Stowarzyszenie „Prometeusz” i Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej,
3. Pikniku Rodzinnym organizowanym przez Specjalny Ośrodek Szkolno –Wychowawczy w Siedlcach,
4. Turnieju Boccia – organizowanym przez DPS w Siedlcach.
5. imprezach integracyjnych organizowanych przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Sokołowie Podlaskim – „Rekreacja, rywalizacja, integracja” i „Integracyjne spotkania muzyczno-taneczne”,
6. spotkaniu „Dzień ziemniaka” organizowanym przez ŚDS w Siedlcach dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób z autyzmem
7. Jasełek organizowanych przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Siedlcach,
8. spektaklu „Królewna Śnieżka” na zaproszenie Siedleckiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Zespołem Downa „Zawsze Razem”,
9. w Światowym Dniu Wiedzy Na Temat Autyzmu, który był organizowany przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Stoku Lackim i Fundację „Żółty Latawiec”,
10. udział w przeglądzie „Być dobrym jak chleb” organizowanym przez Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Siedlce,
11. imprezach integracyjno - kulturalnych organizowanych przez DPS „Dom nad Stawami” w Siedlcach.

Dodatkowo w ramach treningu umiejętności społecznych Dom organizował wyjścia do parku wodnego, kręgielni, kina, kawiarni, pizzerii. Ponadto w ramach zajęć klubowych

odbyły się prelekcje i pokazy dotyczące bezpieczeństwa, zabezpieczenia przed porażeniem słonecznym, racjonalnego odżywiania oraz gry i turnieje.

W ramach obchodów Roku Teatru grupa uczestniczyła w pokazach spektakli prezentowanych w ramach festiwalu „Srebrna Maska” oraz zorganizowano wyjście na spektakl „Przezroczystość”. Zorganizowano prelekcję o historii teatru w Polsce, pokaz i omówienie spektaklu „Jezioro łabędzie”.

W ramach obchodów roku Jana Pawła II zorganizowano spotkania: wspomnienia, pamiątki, pieśni, prezentacja biografii w formie komiksu, projekcje filmów biograficznych. Dom zorganizował lekcje dydaktyczne: o myciu rąk, o Egipcie i Grecji, o bezpiecznym opalaniu i bezpiecznym wypoczynku nad wodą. Część z wyżej wymienionych działań odbyła się w ramach zajęć klubowych.

Środowiskowy Dom Samopomocy **współpracował** z wieloma instytucjami w zakresie organizacji następujących przedsięwzięć:

1. Wystawa plastyczna „Przez Twórczość do Zdrowia” – współorganizowana z Oddziałem Psychiatrycznym w Siedlcach oraz Muzeum Regionalnym w Siedlcach.
2. Integracyjny Bal Karnawałowy dla uczestników ŚDS oraz zaproszonych gości z innych placówek tj. ŚDS w Sokołowie Podlaskim, ŚDS w Białej Podlaskiej, ŚDS przy ul. Dzieci Zamojszczyzny w Siedlcach, KSN oddział w Siedlcach – współorganizowany z Zespołem Szkół Medycznych im. Zbigniewa Religi w Siedlcach;
3. Prowadzenie zajęć sportowych dla uczestników ŚDS w Sali gimnastycznej Zespołu Szkół Medycznych im. Zbigniewa Religi w Siedlcach;
4. Basen – zajęcia prowadzone dla 12 uczestników ŚDS na pływalni przy Publicznym Gimnazjum nr 4 w Siedlcach;
5. „Plener artystyczny i rekreacja osób niepełnosprawnych Krynica Morska 2015” zorganizowanym przez Siedleckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Przystań”.

Udział w zajęciach w ŚDS dla większości uczestników stanowił jedyną alternatywę na wyjście z domu oraz aktywną obecność w środowisku lokalnym. Uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym stanowi ważny aspekt w szeroko rozumianej rehabilitacji społecznej oraz jest okazją do łamania stereotypów na temat osób chorych psychicznie. Wymiernym dowodem tego są wyrazy uznania dla twórczości artystycznej uczestników Domu, których prace są rozpoznawane przez mieszkańców Siedlec oraz dostrzegane i wyróżniane przez profesjonalistów.

4.3 Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wydaje decyzje kierujące do Środowiskowego Domu Samopomocy działającego w strukturze Ośrodka oraz do Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób z autyzmem w Siedlcach. Pracownicy socjalni przeprowadzają rodzinny wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o pomoc w formie usług w ww. ośrodkach wsparcia, gromadzą dokumentację niezbędną do podjęcia decyzji o skierowaniu oraz na stałe współpracują z rodziną uczestnika zajęć w Środowiskowym Domu.

Do środowiskowych domów samopomocy funkcjonujących w Siedlcach kierowane są osoby z terenu innych gmin: gminy Siedlce, miasta i gminy Mordy, gminy Zbuczyn, gminy Korczew, gminy Paprotnia, gminy Przesmyki, gminy Wiśniew na podstawie zawartych porozumień. W 2015 r. z opieki i usług świadczonych przez śds skorzystały **62 osoby**, w tym 14 osób z terenu innych gmin.

4.4 Pomoc dla cudzoziemców

Cudzoziemiec, który na terytorium Polski uzyskał **zgode na pobyt ze względów humanitarnych** lub **zgode na pobyt tolerowany** oraz ma miejsce zamieszkania i przebywa na terenie naszego kraju może uzyskać pomoc w formie zasiłku celowego, schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania. W 2015 r. tutaj Ośrodek udzielił pomocy pieniężnej w formie zasiłku celowego oraz w postaci gorącego posiłku dla **1 rodziny** cudzoziemców, która uzyskała w Polsce zgodę na pobyt tolerowany. Wydatkowano kwotę **7.684,00 zł**.

5. Zadania własne powiatu

Do zadań własnych powiatu należy m.in.:

- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu do życia, młodzieży opuszczającej ww. placówki, mających braki w przystosowaniu się;
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.

5.1 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa

Poradnictwo specjalistyczne jest świadczone osobom i rodzinom mającym trudności lub oczekującym wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Interwencja kryzysowa to działania podejmowane na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Jej celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie.

Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa realizowane są głównie przez pracowników socjalnych i terapeutę, przy współpracy z dzielnicowymi, kuratorami rodzinnymi i dla dorosłych. Wsparciem i działalnością terapeutyczną zajmuje się również pozostała kadra MOPR, w szczególności pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy i świadczący specjalistyczne usługi opiekuńcze.

W 2015 r. pomocą objęto **223 rodziny** (w 2014 r. – 209 rodzin). Liczba osób w tych rodzinach wyniosła 513. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach przyjęli 9 zgłoszeń faktów przemocy i wypełnili **9 formularzy „Niebieska Karta” – A** (2014 r. – 10 formularzy). W **33 rodzinach**, liczących łącznie 60 osób (2014 r. w 32 rodzinach, liczących łącznie 62 osoby), przeprowadzono interwencje domowe w sprawie przemocy. Z pomocy terapeutycznej skorzystały **44 osoby** (w 2014 r. – 56 osób).

Pomoc w formie poradnictwa specjalistycznego i interwencji kryzysowej świadczona jest nieodpłatnie, bez względu na wysokość dochodu osoby/rodziny. Z konsultacji korzystają przede wszystkim: osoby doznające i stosujące przemoc, świadkowie, osoby z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków, a także hazardu, osoby współuzależnione, członkowie ich rodzin, osoby opuszczające zakłady karne, osoby z zaburzeniami psychicznymi i członkowie ich rodzin, jak również osoby niepełnosprawne. Należy podkreślić, iż osoby zgłaszające się o tego rodzaju pomoc to w większości osoby, które nie korzystają z pomocy finansowej MOPR, wśród nich występują osoby o wysokim statusie materialnym i społecznym.

5.2 Pomoc osobom usamodzielnianym, o których mowa w art. 88 ustawy o pomocy społecznej

Osoba pełnoletnia opuszczająca dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno – wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem

przez pracę socjalną, a także pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki, jednorazową pomocą pieniężną na usamodzielnienie i jednorazową pomocą na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Tabela 5 Pomoc udzielona osobom usamodzielnianym, o których mowa w art. 88 ustawy o pomocy społecznej w latach 2013 – 2015

Rodzaj świadczenia	2013		2014		2015	
	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	2	7.905	5	18.282	4	16.535
Jednorazowa pomoc pieniężna na usamodzielnienie	0	0	1	1.647	1	5.166
Jednorazowa pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	0	0	3	4.458	2	2.698

6. Zadania zlecone powiatu

Do zadań zleconych powiatu należy m.in. pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt. 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji.

6.1. Pomoc dla cudzoziemców

Cudzoziemcowi, który w Rzeczypospolitej Polskiej uzyskał **status uchodźcy** lub **ochronę uzupełniającą** lub przebywa na terenie Polski na podstawie **zezwolenia na pobyt czasowy**, pomocy udziela starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania cudzoziemca w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy. Pomoc ta obejmuje m.in.:

- świadczenia pieniężne w wysokości od 606 zł do 1335 zł miesięcznie na osobę przeznaczone na utrzymanie, w tym pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe, a także pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego;
- opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne;

- pracę socjalną;
- udzielanie informacji oraz wsparcie w kontaktach z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Wówczas pomoc dla cudzoziemca jest realizowana w ramach **indywidualnego programu integracji**, który to wraz z przewidywanymi kosztami podlega akceptacji Wojewody.

W 2015 r. realizowano Indywidualne Programy Integracji w dwóch przypadkach: z **1 osobą ze statusem uchodźcy** oraz **1 rodziną czteroosobową z ochroną uzupełniającą**. Wyplacono **świadczenia pieniężne na utrzymanie** w kwocie **27.283,00 zł**. Środki na realizację zadania zapewnia budżet państwa.

7. Zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej

System pomocy społecznej w Mieście tworzą jednostki samorządowe, organizacje pozarządowe, kościoły, fundacje i stowarzyszenia działające w obszarze pomocy społecznej. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie umożliwia zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej i udzielanie dotacji na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadania zleconego organizacjom pozarządowym.

Zlecenie zadań z zakresu pomocy społecznej odbywa się po uprzednim przeprowadzeniu konkursu ofert. Zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w kwestii zlecenia zadań z zakresu pomocy społecznej jest przygotowanie szczegółowych warunków konkursu, przygotowanie projektów umów zawieranych przez Prezydenta Miasta z organizacjami wybranymi w postępowaniu konkursowym, prowadzenie spraw związanych z realizacją zadań, przyjmowanie i analiza kwartalnych i/lub rocznych sprawozdań merytoryczno – finansowych z realizacji zadań oraz kontrola realizacji zadań, zgodnie z planem zatwierdzonym przez Prezydenta Miasta.

W 2015 roku, na zlecenie Miasta Siedlce, **4 organizacje pozarządowe** realizowały **6 zadań z zakresu pomocy społecznej**¹, określonych w uchwale Nr XLVI/834/2014 Rady Miasta Siedlce z dnia 30 października 2014 r. w sprawie uchwalenia programu współpracy Miasta Siedlce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2015 r. Szczegółowe informacje na ten temat zawarto w Tabeli 6.

Poza ww. zadaniami Miasto Siedlce realizowało 5 – letnią umowę, na podstawie której zleciło Stowarzyszeniu SOS Wioski Dziecięce w Polsce realizację zadania, polegającego na prowadzeniu całodobowej placówki opiekuńczo – wychowawczej typu

¹ Z wyjątkiem zadania związanego z prowadzeniem Placówek wsparcia dziennego, realizowanego w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

II. Zadania z zakresu pomocy społecznej

rodzinnego, zapewniającej opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców. W **Wiosce Dziecięcej** na koniec roku **przebywało 94 dzieci**, które pochodziły z 23 powiatów. Miasto Siedlce zawarło z powiatami porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie podopiecznych Placówki. Wszelkie sprawy związane z realizacją zadania w imieniu Miasta Siedlce prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

Tabela 6 Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej zleconych przez Miasto Siedlce organizacjom pozarządowym w latach 2013 – 2015

L.p.	Nazwa zadania	Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Adresaci podejmowanych działań	Przyznane kwoty dotacji (w zł) Wykorzystane kwoty dotacji (w zł) (na podstawie rozliczonych sprawozdań) liczba osób, które skorzystały z pomocy		
				2013	2014	2015
1.	Udzielenie schronienia osobom bezdomnym ²	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach (od 01.01.2013 r. do 31.03.2013 r. – Umowa Nr 2/PS/13 z dnia 2.01.2013 r.)	Osoby bezdomne kierowane przez MOPR	wydatki na realizację zadania 69.995,38 35 osób	165.000,00 144.626,56 51 osób	180.000,00 179.999,57 45 osób
		Stowarzyszenie Monar w Warszawie (od 29.03.2013 r. do 31.12.2013 r.)		210.000,00 210.000,00 56 osób	-	-
2.	Zapewnienie pomocy w postaci gorącego posiłku osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda w Siedlcach	Najubożsi mieszkańcy Miasta Siedlce zagrożeni bezdomnością i wykluczeniem społecznym, kierowani przez MOPR	110.000,00 104.211,97 166 osób	155.000,00 124.031,07 189 osób	180.000,00 157.347,79 198 osób
3.	Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania osoby, która wymaga takiej pomocy	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Mieszkańcy Miasta, kierowani przez MOPR	800.000,00 640.230,51 159 osób	646.800,00 539.411,04 140 osób	598.753,54 508.087,05 137 osób

² W 2013 r. zadanie nosiło nazwę „Działania socjalno – bytowe na rzecz osób bezdomnych, w szczególności poprzez prowadzenie noclegowni wraz z zapewnieniem jednego gorącego posiłku”.

4.	Pomoc rzeczowa dla rodzin najuboższych ³	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Potrzebujący mieszkańcy Miasta	-	100.000,00 100.000,00 9066 osób	100.000,00 100.000,00 8809 osób ⁴
		Caritas Diecezji Siedleckiej		-	27.500,00 27.414,10 295 osób	37.000,00 36.542,26 357 osób
5.	Pomoc rzeczowa dla rodzin najuboższych, w szczególności poprzez prowadzenie magazynu odzieży, sprzętu domowego i żywności, itp. (2013)	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Potrzebujący mieszkańcy Miasta	58.000,00 58.000,00 6888 osób ⁵	-	-
				42.000,00 42.000,00 3095 osób ⁶	-	-
6.	Prowadzenie magazynu i wypożyczalni przedmiotów ortopedycznych oraz sprzętu rehabilitacyjnego (2013)	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Osoby niepełnosprawne fizycznie	15.000,00 15.000,00 390 osób	-	-
		Caritas Diecezji Siedleckiej		9.000,00 9.000,00 45 osób ⁷	-	-

³ Od 2014 r. zadania pn.: „Pomoc rzeczowa dla rodzin najuboższych, w szczególności poprzez prowadzenie magazynu odzieży, sprzętu domowego i żywności, itp.” oraz „Prowadzenie magazynu i wypożyczalni przedmiotów ortopedycznych „ połączono w jedno zadanie pn.: „Pomoc rzeczowa dla rodzin najuboższych”.

⁴ Zadanie realizowane w okresie od dnia 01.04.2015 r. do dnia 31.12.2015 r.

⁵ Umowa Nr 3/2013 zawarta w dniu 11 stycznia 2013 r. pomiędzy Miastem Siedlce a Zarządem Rejonowym Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach (termin realizacji zadania: od dnia 01.01.2013 r. do dnia 31.07.2013 r.).

⁶ Umowa Nr 20/2013 zawarta w dniu 09 września 2013 r. pomiędzy Miastem Siedlce a Zarządem Rejonowym Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach (termin realizacji zadania: od dnia 01.09.2013 r. do dnia 31.12.2013 r.).

⁷ Umowa Nr 18/2013 zawarta w dniu 07.03.2013 r. pomiędzy Miastem Siedlce a Caritas Diecezji Siedleckiej (termin realizacji zadania: od dnia 07.03.2013 r. do dnia 31.12.2013 r.).

7.	Pomoc w utrzymaniu czystości i higieny osobom najuboższym ⁸	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda w Siedlcach	Potrzebujący mieszkańcy Miasta Siedlce, w szczególności podopieczni MOPR	-	18.000,00 18.000,00 650 osób	19.000,00 19.000,00 618 osób
8.	Pomoc w utrzymaniu czystości i higieny osobom najuboższym, w szczególności poprzez prowadzenie łaźni	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda w Siedlcach	Potrzebujący mieszkańcy Miasta Siedlce, w szczególności podopieczni MOPR	8.000,00 8.000,00 140 osób	-	-
9.	Świadczenie usług pralniczych	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda w Siedlcach	Potrzebujący mieszkańcy Miasta Siedlce, w szczególności podopieczni MOPR	8.000,00 8.000,00 474 osób	-	-
10.	Wspieranie organizacji zajmujących się pozyskiwaniem żywności i jej dystrybucją na rzecz innych podmiotów	Caritas Diecezji Siedleckiej	Organizacje pozarządowe oraz inne placówki i instytucje działające na rzecz najuboższych	30.000,00 30.000,00 6 organizacji	30.000,00 30.000,00 5 organizacji	12.500,00 12.500,00 0 organizacji ⁹
		Bank Żywności w Siedlcach		75.000,00 75.000,00 50 organizacji	70.000,00 70.000,00 45 organizacji	80.000,00 80.000,00 44 organizacje
		Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach		45.000,00 44.899,82 3 organizacje	40.000,00 39.477,07 2 organizacje	30.000,00 29.546,19 1 organizacja

⁸ Od 2014 r. zadania pn.: „Pomoc w utrzymaniu czystości i higieny osobom najuboższym, w szczególności poprzez prowadzenie łaźni” oraz „Świadczenie usług pralniczych” połączone w jedno zadanie pn: „Pomoc w utrzymaniu czystości i higieny osobom najuboższym”.

⁹ Umowa rozwiązana na mocy porozumienia stron z dnia 12 czerwca 2015 r.

II. Zadania z zakresu pomocy społecznej

11.	Organizacja imprezy choinkowej z paczkami dla dzieci z rodzin najuboższych	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Dzieci z terenu Miasta Siedlce	15.000,00 15.000,00 300 dzieci ¹⁰	W 2014 r. zadanie realizowane było w trybie małych grantów pod nadzorem WPS UM.	Konkurs na realizację zadania w 2015 r. został unieważniony.
-----	--	--	--------------------------------	--	---	--

¹⁰ Dzieci zostały wytypowane przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach, w oparciu o kryterium wiekowe oraz sytuację materialną ich rodzin.

III. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

1. Wspieranie rodziny

Zadania w zakresie wspierania rodziny realizowane są na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Pracę z rodziną na terenie Miasta Siedlce, na podstawie Uchwały Rady Miasta Siedlce Nr XII/267/2011 z dnia 30 września 2011 r., prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Udzielana pomoc skierowana jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a ma na celu wypracowanie, rzadziej dążenie do przywrócenia rodzinie, przede wszystkim zdolności do prawidłowego sprawowania opieki i wychowania małoletnich dzieci, aby zapewnić im bezpieczeństwo i właściwy dla wieku rozwój. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka świadczona jest przez działające na terenie miasta Siedlce placówki wsparcia dziennego.

Działalność w zakresie wspierania rodziny została opisana szczegółowo w Sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w 2015 r., przyjętym przez Radę Miasta na Sesji w dniu 31 marca 2016 roku.

2. Piecza zastępcza

Podstawę prawną działań w zakresie pieczy zastępczej stanowi ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

System pieczy zastępczej tworzą osoby, instytucje i działania, których celem jest zapewnienie dzieciom czasowej opieki i wychowania w przypadku braku możliwości sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Wyróżnia się dwie formy pieczy zastępczej: rodzinną pieczę zastępczą i instytucjonalną pieczę zastępczą.

Działalność w zakresie pieczy zastępczej została opisana szczegółowo w Sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu pieczy zastępczej w 2015 r., przyjętym przez Radę Miasta na Sesji w dniu 31 marca 2016 r.

IV. Świadczenia rodzinne

1. Charakterystyka świadczeń rodzinnych

Realizacja zadań w zakresie świadczeń rodzinnych polega na ustalaniu prawa do świadczeń, przygotowywaniu i wydawaniu decyzji administracyjnych, wypłacaniu przyznanych świadczeń, opracowywaniu sprawozdań i analiz, a także na egzekwowaniu nienależnie pobranych świadczeń.

W grupie świadczeń rodzinnych wyodrębnia się:

1. zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego,
2. świadczenia opiekuńcze,
3. jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych przewiduje **dotatki do zasiłku rodzinnego** z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje, jeżeli **dochód** rodziny w przeliczeniu na osobę, albo dochód osoby uczącej się, **nie przekracza kwoty 674 zł (do 31 października 2015 r. kryterium dochodowe wynosiło 574 zł)**. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności zasiłek przysługuje, gdy **dochód nie przekracza kwoty 764 zł (do 31 października 2015 r. kryterium dochodowe wynosiło 664 zł)**.

Świadczeniami opiekuńczymi są:

- **świadczenie pielęgnacyjne** – przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (dziadkowie, rodzeństwo) lub innej osobie, na której zgodnie z kodeksem rodzinnym i opiekuńczym ciąży obowiązek

alimentacyjny z wyjątkiem osób posiadających znaczny stopień niepełnosprawności, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się:

- orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub
- orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie przysługuje bez względu na wysokość posiadanego dochodu.

- **zasilek pielęgnacyjny** – przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia oraz osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasilek przysługuje bez względu na wysokość posiadanego dochodu.

- **specjalny zasilek opiekuńczy** – przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2028 ze zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, od dnia 1 stycznia 2015 r. także osobom, które nie podejmują zatrudnienia, w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasilek opiekuńczy przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł (do 31 października 2015 r. kryterium dochodowe wynosiło 664 zł).

- **zasiłek dla opiekuna** przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922 zł.

Tabela 7 Wysokość świadczeń rodzinnych w 2015 r.

Rodzaj świadczenia	Wysokość świadczenia
Zasiłek rodzinny	77 zł / od 1 listopada 2015 r. 89 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, 106 zł / od 1 listopada 2015 r. 118 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia 115 zł / od 1 listopada 2015 r. 129 zł miesięcznie na uczące się dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Dodatki do zasiłku rodzinnego, z tytułu:	
Urodzenia dziecka	1.000 zł jednorazowo
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł miesięcznie
Samotnego wychowywania dziecka	170 zł / od 1 listopada 2015 r. 185 zł miesięcznie, jednak nie więcej niż 340,00 zł na wszystkie dzieci / od 1 listopada 2015 r. nie więcej niż 370 zł 250 zł / od 1 listopada 2015 r. 265 zł miesięcznie w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności, nie więcej jednak niż 500 zł na wszystkie dzieci / od 1 listopada 2015 r. nie więcej niż 530 zł
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	80 zł / od 1 listopada 2015 r. 90 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	60 zł / od 1 listopada 2015 r. 80 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia 80 zł / od 1 listopada 2015 r. 100 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Rozpoczęcia roku szkolnego	100 zł raz w roku
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	90 zł / od 1 listopada 2015 r. 105 zł miesięcznie przez 10 miesięcy na dziecko w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjalnej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności 50 zł / od 1 listopada 2015 r. 63 zł miesięcznie przez 10 miesięcy na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny

Świadczenia opiekuńcze:	
Świadczenie pielęgnacyjne	1200 zł miesięcznie
Specjalny zasiłek opiekuńczy	520 zł miesięcznie
Pomoc do świadczenia pielęgnacyjnego	200 zł miesięcznie
Zasiłek pielęgnacyjny	153 zł miesięcznie
Zasiłek dla opiekuna	520 zł miesięcznie
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1.000 zł świadczenie jednorazowe

2. Realizacja świadczeń rodzinnych

Informacje dotyczące rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych zawarte zostały w poniższej tabeli.

Tabela 8 Rodziny korzystające ze świadczeń rodzinnych w latach 2013 – 2015

L.p.	Liczba rodzin	2013		2014		2015	
		Średnia miesięczna liczba	%	Średnia miesięczna liczba	%	Średnia miesięczna liczba	%
1.	Rodziny pobierające zasiłek rodzinny, w tym:	1848	100	1746	100	1706	100
1.1	na 1 dziecko	752	40,69	702	40,21	683	40,03
1.2	na 2 dzieci	733	39,66	703	40,26	692	40,56
1.3	na 3 dzieci	261	14,12	250	14,32	233	13,66
1.4	na 4 i więcej dzieci	102	5,51	87	4,98	92	5,39
2.	Dzieci, na które wypłacany jest zasiłek rodzinny, w tym w wieku:	3570	100	3336	100	3297	100
2.1	do ukończenia 5 roku życia	1075	30,11	973	29,17	965	29,27
2.2	powyżej 5 roku życia, do ukończenia 18 roku życia	2205	61,76	2115	63,40	2095	63,54
2.3	powyżej 18 roku życia, do ukończenia 24 roku życia	290	8,12	248	7,43	237	7,19
3.	Osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	208	x	174	x	207	x
4.	Osoby pobierające zasiłek pielęgnacyjny	1781	x	1672	x	1660	x
5.	Osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	12	x	10	x	29	x

6.	Osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	x	x	57	x	47	x
7.	Osoby pobierające jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka	50	x	59	x	60	x

W 2015 roku ze świadczeń rodzinnych korzystało średnio miesięcznie **3 065 rodzin**, tj. średnio o 0,32% mniej w porównaniu do roku poprzedniego.

Zasiłki rodzinne pobierało średnio miesięcznie **1 706 rodzin**, tj. średnio o 2,29% mniej w porównaniu do roku poprzedniego. Największa liczba rodzin pobierała zasiłek rodzinny na 2 dzieci (40,56%). Świadczenia pielęgnacyjne pobierało średnio miesięcznie 207 osób tj. o 18,96% więcej w porównaniu do roku poprzedniego. Na zwiększenie tej liczby miał wpływ wzrost miesięcznej kwoty świadczenia z 800 zł na 1.200 zł, co powodowało rezygnację rodzica z zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem. Zasiłki pielęgnacyjne pobierało średnio miesięcznie 1.660 osób, tj. średnio o 0,72% mniej w porównaniu do roku poprzedniego. Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka otrzymało średnio miesięcznie 60 osób tj. o 1,69% więcej w porównaniu do roku poprzedniego. W 2015 roku odnotowano znaczny wzrost liczby osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy tj. o 190% w porównaniu do roku ubiegłego. Zwiększenie tej liczby wynika ze zmiany od dnia 1 stycznia 2015 roku przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych, umożliwiającej uzyskanie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego również przez osoby niepodlegające zatrudnienia z powodu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną.

W poniższej tabeli ujęto dane dotyczące liczby świadczeń rodzinnych oraz kwot wydatkowanych na ich wypłatę w latach 2013 – 2015.

Tabela 9 Świadczenia rodzinne zrealizowane w latach 2013 – 2015

L.p.	Rodzaj świadczenia	2013		2014		2015	
		Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	4.198.277	42.841	3.931.149	40.029	3.962.696	39.571
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	2.274.206	17.031	1.968.969	15.211	2.005.834	15.386
2.1	urodzenia dziecka	209.000	209	256.000	256	268.000	268

2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	565.356	1.444	324.599	838	302.176	780
2.3	samotnego wychowywania dziecka	439.210	2.525	416.620	2.386	429.936	2.425
2.4	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	503.120	6.289	458.480	5.731	464.290	5.688
2.5	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	297.300	3.937	265.440	3.488	290.420	3.687
2.6	rozpoczęcia roku szkolnego	248.700	2.487	235.500	2.355	238.400	2.384
2.7	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	11.520	140	12.330	157	12.612	154
3.	Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami(1+2)	6.472.483	59.872	5.900.118	55.240	5.968.530	54.957
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	3.269.304	21.368	3.070.710	20.070	3.047.454	19.918
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	1.382.628	2.494	1.532.384	2.084	2.951.240	2.487
6.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	96.100	961	0	0	0	0
7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	35.689	69	61.256	119	175.638	349
8.	Zasiłek dla opiekuna	x	x	522.254	1.018	290.506	560
9.	Razem świadczenia opiekuńcze (4+5+6+7+8)	4.783.721	24.892	5.203.862	23.291	6.464.838	23.314
10.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	602.000	602	711.000	711	726.000	726
	RAZEM ŚWIADCZENIA RODZINNE (3+9+10)	11.858.204	85.366	11.797.722	79.242	13.159.368	78.997

W okresie sprawozdawczym wypłacono łącznie **78.997 świadczeń rodzinnych** na łączną kwotę **11.797.722 zł**. W porównaniu do roku poprzedniego, nastąpiło niewielkie **zmniejszenie liczby wypłaconych świadczeń** ogółem o 0,31%. Nastąpiło zwiększenie

wydatków na realizację zadania o 11,54% w stosunku do roku 2014. Zwiększenie wydatków w stosunku do ubiegłego roku jest związane ze zwiększeniem wysokości świadczenia pielęgnacyjnego od 1 stycznia 2015 roku z kwoty 800 zł na 1.200 zł oraz zwiększeniem wysokości zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego od 1 listopada 2015 roku. Analizując powyższe dane należy podkreślić, że zwiększenie kryterium dochodowego od 1 listopada 2014 r roku i 2015 roku spowodowało zahamowanie tendencji spadkowej w zakresie liczby wypłaconych świadczeń, natomiast nie wpłynęło na wzrost liczby rodzin pobierających zasiłki rodzinne.

W analizowanym okresie nastąpił **wzrost** liczby wypłaconych **świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnych zasiłków opiekuńczych**. Znaczniejszemu zmniejszeniu uległa liczba wypłaconych zasiłków dla opiekuna w porównaniu do 2014 roku w związku z obowiązkiem wypłaty w 2014 r. wyrównania zasiłków dla opiekuna za okres od 1 lipca 2013 roku. W 2015 roku odnotowano **spadek o 0,76%** (w porównaniu do roku poprzedniego) liczby wypłaconych **zasiłków pielęgnacyjnych**.

Osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne objęte są ubezpieczeniem zdrowotnym, w przypadku nieposiadania innego tytułu do ubezpieczenia oraz ubezpieczeniem emerytalno–rentowym, przy spełnieniu warunków określonych przepisami. W tabeli nr 10 przedstawiono dane dotyczące opłaconych składek na ubezpieczenie i wydatków na ten cel.

Tabela 10 Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w latach 2013 – 2014

Lp.	Wyszczególnienie	2013		2014		2015	
		Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	431.576	2.881	482.268	2.555	819.591	3753
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	51.635	87	67.755	1.110	132.587	737
	Razem	483.211	2.968	550.023	3.665	952.178	4.490

Znaczne zwiększenie wydatków na składki społeczne i zdrowotne wynika z wzrostu miesięcznej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego oraz wzrostu liczby osób pobierających świadczenia opiekuńcze.

Świadczenia rodzinne wypłacane są na podstawie **decyzji administracyjnych**. W 2015 roku wydano łącznie **4724** decyzje dotyczące świadczeń rodzinnych, z czego 63% decyzji wydanych zostało w ciągu 4 miesięcy (od września do grudnia). Wiąże się to ściśle z ustawowym okresem zasiłkowym, na jaki ustala się prawo do świadczeń rodzinnych, który oznacza okres od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego. Corocznie jest to czas wzmożonej pracy Działu, wymagający zwiększenia liczby osób wykonujących zadanie.

W zakresie świadczeń rodzinnych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego przekazano 5 odwołań od decyzji Ośrodka. Kolegium utrzymało w mocy 4 decyzje, 1 decyzja została uchylona i przekazana do ponownego rozpatrzenia.

V. Fundusz alimentacyjny

1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Realizacja zadań w zakresie funduszu alimentacyjnego polega na ustalaniu prawa do świadczeń, przygotowywaniu i wydawaniu decyzji administracyjnych w tych sprawach oraz wypłacaniu przyznanych świadczeń, a także egzekwowaniu nienależnie pobranych świadczeń oraz opracowywaniu sprawozdań i analiz w powyższej sprawie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo, w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej, do ukończenia przez nią 25 roku życia. W przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności świadczenie przysługuje bezterminowo.

Osobą uprawnioną do świadczenia jest osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego (wyroku sądu ustalającego alimenty lub kopii odpisu protokołu posiedzenia, zawierającego treść ugody sądowej w sprawie alimentów), jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna (tzn. gdy w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zobowiązań alimentacyjnych).

Świadczenia przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł. Świadczenia przyznawane są w wysokości ustalonych alimentów, jednakże w kwocie nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona została umieszczona w instytucji zapewniającej nieodpłatnie całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej, bądź zawarła związek małżeński.

W 2015 roku ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego korzystało średnio miesięcznie **431 rodzin i 713 osób uprawnionych** (w 2014 r. 461 rodziny, 743 osoby uprawnione). W okresie sprawozdawczym wydano **1247 decyzji administracyjnych** w sprawach dotyczących funduszu alimentacyjnego. Wypłacono ogółem 9066 świadczeń na kwotę 3 343 310 zł, z tego na osobę uprawnioną w wieku:

- 0 – 17 lat – 7 350 świadczeń, na kwotę 2.729.803 zł,
- 18 – 24 lata – 1692 świadczeń, na kwotę 602.707 zł,
- 25 lat i więcej – 24 świadczeń, na kwotę 10.800 zł.

W 2014 roku wydatki na powyższe zadanie wyniosły 3.295.110 zł.

Do Samorządowego Kolegium Odwoławczego przekazano 7 odwołań od decyzji Ośrodka. Kolegium utrzymało w mocy 2 decyzje, 5 decyzji zostało uchylonych.

2. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmują ustalenie sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej. Z dłużnikiem przeprowadzany jest wywiad alimentacyjny oraz przyjmowane jest oświadczenie majątkowe. Informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności informacje zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz w oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego, na bieżąco przekazywane są komornikom sądowym.

W 2015 roku **przeprowadzono** ogółem **124 wywiady alimentacyjne** oraz **przyjęto 124 oświadczenia majątkowe** (w 2014 roku – 222 wywiady alimentacyjne i oświadczenia).

Jeśli podczas wywiadu ustalono, że dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, a nie jest zarejestrowany, zobowiązuje się go do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna albo jako poszukująca pracy (w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako osoba bezrobotna). Po zarejestrowaniu się dłużnika, do Powiatowego Urzędu Pracy kierowana jest informacja o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

W 2015 roku zobowiązanie do zarejestrowania się w rejestrze osób bezrobotnych lub poszukujących pracy skierowano do 30 dłużników (w 2014 roku do 51 dłużników). Informacja o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika została skierowana do Powiatowego Urzędu Pracy w Siedlcach w przypadku 80 osób (w 2014 roku – 155 osób).

Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia lub odmówił:

- 1) przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego,
- 2) złożenia oświadczenia majątkowego,
- 3) zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
- 4) bez uzasadnionej przyczyny, przyjęcia propozycji zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych,

organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ składa do prokuratury wnioski o ściganie dłużnika za przestępstwo polegające na uporczywym uchylaniu się od wykonania ciążącego na nim z mocy orzeczenia sądowego obowiązku łożenia na utrzymaniu dzieci oraz kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku, gdy organ właściwy dłużnika ustali na podstawie wywiadu alimentacyjnego lub oświadczenia majątkowego, że sytuacja dłużnika alimentacyjnego nie uległa zmianie, lub w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwi przeprowadzenie tego wywiadu lub odmówi złożenia oświadczenia majątkowego, organ właściwy dłużnika nie informuje właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego ani nie wszczyna postępowania dotyczącego uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, jeżeli poprzednio wydana decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych pozostaje w mocy.

W 2015 roku wszczęto 209 postępowań w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (w 2014 r.- wszczęto 313 postępowań). Wydano 172 decyzje uznające, a w 66 przypadkach wszczęte postępowania zostały umorzone (w 2014 r. podjęto 203 decyzje i umorzono 67 postępowań). Skierowano także **175 wniosków do prokuratury** o podejrzeniu popełnienia ww. przestępstwa oraz **20 wniosków do starosty** o zatrzymanie prawa jazdy (w 2014 roku odpowiednio 197 i 27 wniosków).

Wszystkie wymienione wyżej czynności, podjęte w trybie przewidzianym w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, miały na celu motywowanie dłużnika alimentacyjnego do wywiązania się z obowiązku alimentacyjnego. W efekcie tych działań oraz czynności podjętych przez komorników sądowych w 2015 roku **zwrócona została** przez dłużników alimentacyjnych kwota **479.606,22 zł należności powstałych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego** (odnotowano spadek w stosunku do 2014 roku o 1,39%) oraz **98.621,87 zł z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych** (odnotowano wzrost w stosunku do 2014 roku o 85,18%).

W związku ze zmianą przepisów dotyczących egzekucji alimentów od dłużnika, od dnia 18 września 2015 r. należności przypadające od dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściąganiu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej. Jeżeli jest prowadzone postępowanie egzekucyjne w celu zaspokojenia roszczeń osoby uprawnionej z tytułu alimentów, organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia z funduszu alimentacyjnego, będący wierzycielem należności

przyłącza się do tego postępowania. W 2015 r. wydano 643 wnioski o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego.

VI. Miejski Zespół Interdyscyplinarny

Miejski Zespół Interdyscyplinarny w Siedlcach został powołany na mocy art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) W dniu 28 czerwca 2011 r. Rada Miasta w Siedlcach podjęła Uchwałę Nr X/202/2011 w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, której wykonanie powierzyła Prezydentowi Miasta Siedlce.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z kompetencji instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania, mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie Miasta Siedlce. Członkowie MZI wzięli udział w szkoleniu dla kandydatów do pracy w Zespole.

Podstawą prawną funkcjonowania Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Siedlcach jest m. in.:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 ze zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”(Dz. U. Nr 209 poz. 1245).

W 2015 r. miało miejsce **5 posiedzeń MZI**, w trakcie których omawiane były zagadnienia dotyczące funkcjonowania zespołu i grup roboczych, podejmowane były prace w zakresie organizacji prac zespołu i grup roboczych. Zespół interdyscyplinarny powołuje grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie. Skład osobowy grup roboczych jest dostosowany do potrzeb konkretnej rodziny. W pracach grup roboczych brali udział przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach, Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siedlcach, Policji, oświaty, organizacji pozarządowych, Kuratorskiej Służby Sądowej, Kościoła Katolickiego, służby zdrowia.

W okresie sprawozdawczym, od stycznia do grudnia 2015 r., do Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły **84** (134 – w 2014 r.) **Formularze „Niebieska Karta – A”** z czego:

- 74 (123 – w 2014 r.) założone przez przedstawicieli Policji;
- 9 (10 – w 2014 r.) założone przez przedstawicieli ośrodków pomocy społecznej;
- 1 założony przez przedstawicieli służby zdrowia.

Przewodniczący Zespołu w 2015 r. powołał **75** (132 – w 2014 r.) **grup roboczych** w celu rozwiązywania konkretnych problemów wynikających z przemocy w rodzinie. Łącznie w 2015 r. odbyło się **220 posiedzeń grup roboczych** prowadzonych przez koordynatorów. Posiedzenia odbywały się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach przy ul. Sienkiewicza 32. Ponadto członkowie grup roboczych realizowali swoje zadania w terenie, docierając do poszczególnych rodzin w ramach wykonywanych obowiązków służbowych lub zawodowych.

57 procedur zostało zakończonych z powodu zrealizowania indywidualnych planów pomocy lub braku zasadności podejmowania działań w ramach procedury Niebieskiej Karty. Miejski Zespół Interdyscyplinarny przekazał 4 zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Siedlcach o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, związanego z występowaniem przemocy rodzinie. Pozostałe sprawy są w toku.

VII. Zadania wynikające z innych ustaw

1. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W ramach realizacji zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zm.), każdy powiat ma obowiązek prowadzenia orzecznictwa do tzw. celów pozarentowych, poprzez powołanie Powiatowych Zespołów do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. W Mieście Siedlce zadanie to realizuje **Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności** działający w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Zespół obejmuje swoim działaniem 4 powiaty: Miasto Siedlce oraz, na mocy zawartych porozumień, Powiat Siedlecki (ziemski), Powiat Sokołowski i Powiat Łosicki. Ponadto od dnia 1 lipca 2014 r., na mocy przepisów ustawy z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 1446 ze zm.) organem wydającym kartę parkingową jest przewodniczący powiatowego zespołu.

W Zespole zatrudnionych jest 5 osób (w pełnym wymiarze czasu pracy) w tym: 3 pracowników administracyjnych oraz przewodniczący i sekretarz. Członkami Zespołu są także specjaliści: lekarze, psychologowie, pracownicy socjalni, pedagodzy, doradcy zawodowi. Wszyscy członkowie posiadają zaświadczenia uprawniające do orzekania. Posiedzenia składów orzekających odbywają się codziennie. Natomiast 2 do 6 razy w miesiącu równocześnie obradują dwa składy orzekające z udziałem kilku specjalistów.

Do zadań Zespołu należy wydawanie: orzeczeń o niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia, orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia, orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy oraz legitymacji dokumentujących niepełnosprawność i kart parkingowych.

W 2015 roku wydano **5.921 orzeczeń**, o 6,86% więcej w porównaniu do roku poprzedniego. W tabeli nr 11 ujęto dane dotyczące wydanych orzeczeń w latach 2013 – 2015, w podziale na poszczególne powiaty.

Tabela 11 Orzeczenia wydane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2013 – 2015

Nazwa powiatu	Liczba wydanych orzeczeń		
	2013	2014	2015
Miasto Siedlce	2404	2319	2501
Powiat Siedlecki	1737	1736	1872
Powiat Sokołowski	1032	927	955
Powiat Łosicki	634	559	593
Ogółem	5807	5541	5921

Liczba wydanych orzeczeń dla osób z Miasta Siedlce zwiększyła się o 7,85% w porównaniu do roku poprzedniego. Szczegółowe informacje o liczbie wydanych orzeczeń dla mieszkańców Miasta zawiera poniższa tabela.

Tabela 12 Rodzaje orzeczeń wydanych mieszkańcom Miasta Siedlce w latach 2013 – 2015

rodzaj orzeczenia	rok	2013	2014	2015
o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych ¹		355	341	408
z określeniem stopnia niepełnosprawności ², w tym:		1881	1836	2093
znacznego		298	278	336
umiarkowanego		982	935	1167
lekkiego		601	623	523
o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych		122	95	20
o odmowie wydania orzeczenia uwzględniającego zmianę stanu zdrowia		46	47	47
Razem		2404	2319	2501

¹ dotyczy osób przed 16 – tym rokiem życia,

² dotyczy osób po 16 – tym roku życia.

W okresie sprawozdawczym wydano:

- 1.597 legitymacji osobom niepełnosprawnym, tj. o 7,98% więcej w porównaniu do 2014 roku,
- 880 kart parkingowych (od 01.07.2014 r. do 31.12.2014 r. 392 karty parkingowe).

2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych realizowana jest w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zakres rehabilitacji społecznej realizowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie obejmuje **dofinansowanie**:

- ✓ likwidacji barier funkcjonalnych, tj. architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- ✓ zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (tj. pieluchomajtki, protezy, kule, cewniki, buty ortopedyczne, aparaty słuchowe),
- ✓ uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- ✓ sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- ✓ działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej prowadzonego przez Caritas Diecezji Siedleckiej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie sprawuje również nadzór nad działalnością Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W poniższej tabeli przedstawiono wykorzystanie środków PFRON w latach 2013 – 2015.

Tabela 13 Wykorzystanie środków w latach 2013 – 2015

Wyszczególnienie	Liczba osób			Kwota w zł		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Dofinansowanie do likwidacji barier funkcjonalnych	0	0	10	0	0	88.591
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze	270	277	327	179.975	233.200	338.076
Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych	363	500	335	311.043	442.345	334.077
Dofinansowanie działalności WTZ	30	30	35	443.880	443.880	517.860
Razem	663	807	707	934.898	1.119.425	1.278.604
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (liczba organizacji)	6	6	6	29.600	26.032	23.942
Razem	x	x	x	964.498	1.145.457	1.302.546

Środki na dofinansowanie kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej Miasto otrzymuje wg algorytmu. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych kwota

otrzymana z PFRON nie może pokrywać więcej niż 90% kosztów działalności WTZ. Do sfinansowania pozostałych 10% zobowiązane są powiaty, na terenie których zamieszkują uczestnicy zajęć w WTZ. W 2015 r. ze środków PFRON sfinansowano koszty działalności WTZ w kwocie 517.860,00 zł. Miasto Siedlce, Powiat Siedlecki oraz Powiat Łukowski przeznaczyły na ten cel dotację w łącznej kwocie 57.540,00 zł. W zajęciach Warsztatu w 2015 r. uczestniczyło **38 osób**. Kontrola przeprowadzona przez pracowników MOPR w Siedlcach w ramach nadzoru sprawowanego nad działalnością WTZ w 2015 r. nie wykazała poważnych nieprawidłowości.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach na mocy Umowy zawartej pomiędzy Miastem Siedlce a Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizował w 2015 r. pilotażowy **program „Aktywny samorząd”**, którego głównym celem było eliminowanie lub zmniejszanie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i edukacyjnym.

Dofinansowano wnioski w ramach następujących Modułów:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

1. Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B.

2. Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.

3. Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;

Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;

Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny.

4. Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Pomoc w ramach Programu udzielana była osobom niepełnosprawnym w wieku aktywności zawodowej, posiadającym aktualne orzeczenie o niepełnosprawności lub przyznaną grupę inwalidzką. W przypadku wniosków, które zostały zakwalifikowane do dofinansowania, Prezydent Miasta Siedlce zawarł z Beneficjentami umowy, na podstawie których wypłacano dofinansowania.

Środki finansowe na realizację zadań w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W tabeli nr 14 przedstawiono wykorzystanie środków na realizację programu „Aktywny samorząd” w latach 2013 – 2015.

Tabela 14 Wykorzystanie środków w latach 2013 – 2015

Wyszczególnienie	Liczba dofinansowanych wniosków			Kwota w zł		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	1	0	—*	3.300,00	0,00	—
Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B	2	1	2	2.242,00	975,00	2.504,50
Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	7	4	—*	47.195,50	13.605,80	—
Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	1	0	0	440,00	0,00	0,00
Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	1	4	—*	11.673,00	71.800,00	—
Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	2	2	5	3.118,00	3.600,00	7.012,00
Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	1	1	2	12.600,00	25.000,00	33.112,00
Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	4	5	9	4.385,57	5.036,25	12.432,79
Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	56	56	56	80.971,00	126.990,00	121.338,00
RAZEM	75	73	74	165.925,07	247.005,07	176.399,29

* zadanie nie było realizowane przez PFRON w 2015 roku

Wszystkie Umowy dofinansowania zawarte w 2015 r. zostały rozliczone.

3. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest zadaniem zleconym gminie na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zgodnie z przepisami ww. ustawy prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie mają inne, niż ubezpieczeni, osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 tej ustawy (dysproporcji), na zasadach i w zakresie określonym dla ubezpieczonych. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej jest decyzja administracyjna. W 2015 r. w sprawach o potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano łącznie **142 decyzje administracyjne dla 98 osób** (w 2014 r. 112 decyzji dla 69 osób, w 2013 r. 125 decyzji dla 81 osób,). Gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa na refundację poniesionych kosztów realizacji zadania.

VIII. Pozostała działalność

1. Nadzór nad jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej

W 2015 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie sprawował nadzór nad działalnością dwóch jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, tj.: „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej w Siedlcach oraz Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób z autyzmem w Siedlcach.

Zarządzeniem nr 67/2008 z dnia 19 lutego 2008 roku Prezydent Miasta Siedlce określił zasady sprawowania nadzoru nad ww. podmiotami. Nadzór polega przede wszystkim na przeprowadzaniu kontroli problemowych, doraźnych i sprawdzających, w szczególności w zakresie przestrzegania standardów opieki i wychowania oraz świadczonych usług, ale również na stałej współpracy z podległymi jednostkami, polegającej m. in. na bieżącym informowaniu o wszelkich zmianach (np. przepisów prawnych).

Kontrole jednostek organizacyjnych pomocy społecznej odbyły się w oparciu o Plan kontroli na 2015 rok, zatwierdzony przez Prezydenta Miasta Siedlce i obejmowały realizację standardów wyznaczonych aktami wykonawczymi do ustawy o pomocy społecznej.

Przedmiotem kontroli przeprowadzonej w 2015 r. w „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej były:

- zakres i poziom usług wspomagających świadczonych przez DPS na rzecz mieszkańców;
- struktura zatrudnienia pod kątem adekwatności do standardów realizowanych zadań;
- stopień i sposób załatwiania skarg i wniosków;
- prawidłowość i rzetelność prowadzonej dokumentacji merytorycznej w tym zakresie.

Z kolei w Środowiskowym Domu Samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób z autyzmem kontrolą objęto:

- strukturę zatrudnienia pod kątem adekwatności do realizowanych zadań;
- zakres i jakość usług świadczonych przez Środowiskowy Dom Samopomocy;
- realizację Indywidualnych Programów Terapeutycznych;
- prawidłowość i rzetelność prowadzonej dokumentacji organizacyjnej i merytorycznej w tym zakresie.

W toku przeprowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości. W związku z powyższym zalecenia pokontrolne nie zostały wydane.

2. Prace społecznie użyteczne

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach, działając w imieniu Prezydenta Miasta Siedlce, w 2015 r. organizował i koordynował realizację **prac społecznie użytecznych** na terenie miasta Siedlce. Prace społecznie użyteczne są instrumentem reintegracji społeczno – zawodowej beneficjentów pomocy społecznej. Uczestnikami prac są osoby uprawnione, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne organizowane były w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, oświaty, organizacjach pozarządowych statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działających na rzecz społeczności lokalnej, organizacjach pozarządowych realizujących zadania pomocy społecznej oraz w instytucjach działających na rzecz społeczności lokalnej, nie działających w celu maksymalizacji zysku.

W 2015 roku **37 podmiotów** organizujących prace społecznie użyteczne zgłosiło zapotrzebowanie na **138 miejsc pracy** (w 2014 roku 39 podmiotów na 152 miejsca pracy). Z uwagi na limit środków Funduszu Pracy założony na organizację prac społecznie użytecznych w 2015 roku zabezpieczono 91 miejsc pracy, w tym 20 miejsc w ramach Programu Aktywizacja i Integracja zgodnie z porozumieniem o współpracy zawartym z Powiatowym Urzędem Pracy w Siedlcach. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie zawierał porozumienie z podmiotami, kierował osoby do wykonywania prac we wskazanych podmiotach, monitorował przebieg realizacji prac, przygotowywał i wypłacał podopiecznym świadczenia za wykonywane prace społecznie użyteczne, pracownicy socjalni zawierali z osobami skierowanymi do prac społecznie użytecznych kontrakty socjalne. Realizację zadania przedstawia tabela nr 15.

Tabela 15 Realizacja prac społecznie użytecznych w latach 2013 – 2015

Rok	Osoby skierowane do p.s.u.	Osoby wykonujące p.s.u. przez okres, na jaki zostały skierowane	Osoby, które przerwały wykonywanie p.s.u. - powody		
			podjęcie zatrudnienia	względy zdrowotne/brak opieki nad dzieckiem	porzucenie wykonywania p.s.u.
2013	161*	124	7	1	23
2014	134**	91	12	7	16
2015	111***	84	4	2	9

* 6 osób przerwało wykonywanie p.s.u. z innych niż ww. powody: 1 osoba nie odebrała skierowania, 4 osoby nie rozpoczęły p.s.u., 1 osoba odmówiła podjęcia pracy

** 8 osób przerwało wykonywanie p.s.u. z innych niż ww. powody: 2 osoby nie odebrały skierowania, 4 osoby nie rozpoczęły p.s.u., 1 osoba odmówiła podjęcia pracy, 1 osoba otrzymała zasiłek stały

*** 12 osób przerwało wykonywanie p.s.u. z innych niż ww. powody: 4 osoby nie odebrały skierowania, 5 osób nie rozpoczęło p.s.u., 2 osoby odmówiły podjęcia pracy, 1 osoba otrzymała emeryturę

Osoby, które porzuciły wykonywanie prac społecznie użytecznych, poniosły konsekwencje określone w kontrakcie socjalnym, tj. utraciły prawo do świadczeń z pomocy społecznej na czas określony w kontrakcie (najczęściej od 6 do 12 miesięcy).

Czas pracy w ramach prac społecznie użytecznych nie może przekroczyć 10 godzin tygodniowo. Uczestnicy za wykonywaną pracę otrzymywali świadczenie w kwocie 8,10 zł za 1 godzinę pracy.

Realizacja prac społecznie użytecznych odbywała się we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Siedlcach. PUP, na podstawie imiennych propozycji tut. Ośrodka, wydawał skierowania osobom uprawnionym, a także dokonywał refundacji ze środków Funduszu Pracy kwot wypłaconych świadczeń pieniężnych za wykonane prace społecznie użyteczne w wysokości 60 % minimalnej kwoty przysługującego świadczenia.

3. Współpraca z organizacjami i instytucjami

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi przede wszystkim na polu pomocy społecznej. Wśród nich wymienić można Policję, Sąd Rejonowy i Okręgowy, zakłady karne, kuratorów sądowych, Prokuraturę, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, ZUS, szkoły, ośrodki interwencji kryzysowej, publiczne i niepubliczne poradnie zdrowia psychicznego, Poradnię Leczenia Uzależnień, Kurię Diecezjalną w Siedlcach, siedleckie parafie, Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Siedlcach, Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda, Siedleckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Przystań”, Bank Żywności, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Oddziału Miasta i Powiatu w Siedlcach, Centrum Kultury i Sztuki im. Andrzeja Meżeryckiego Scena Teatralna Miasta Siedlce, Caritas Diecezji Siedleckiej, Polski Związek Głuchych, Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Niesłyszących, Specjalistyczny Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci z Wadą Słuchu PZG, Wioskę Dziecięcą SOS, Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych, Stowarzyszenie Diabetyków i wiele innych.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, realizując zadania wynikające z ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, współpracował również z **Centrum Integracji Społecznej w Siedlcach** prowadzonym przez Caritas Diecezji Siedleckiej. Usługi szkoleniowe Centrum Integracji Społecznej skierowane są do osób, które podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych. Bardzo często znajdują się

w sytuacji pogłębiającej ubóstwo i uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym oraz rodzinnym.

W utworzonych w Centrum sekcjach: **porządkowo – remontowej, ślusarsko - spawalniczej, florystyczno – bukieciarsko – ogrodniczej, szwalniczo – krawieckiej, opiekuna osób starszych, gastronomicznej, wikliniarskiej i kasjer – sprzedawca**, osoby bezrobotne mają możliwość zdobycia nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych. Ponadto prowadzone są działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u uczestników zajęć zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na otwartym rynku pracy, pełnienia ról społecznych w miejscu pracy i uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.

Rola pracowników socjalnych MOPR polega w szczególności na kierowaniu osób do uczestnictwa w zajęciach CIS, a także monitorowaniu efektów integracji społecznej i zawodowej realizowanych zgodnie z Indywidualnymi Programami Zatrudnienia Socjalnego. Indywidualny Program zawierany jest początkowo na okres próbny 1 miesiąca, a następnie na okres 11 miesięcy. Dokument uwzględnia osobistą sytuację uczestnika, jego prawa i obowiązki oraz program reintegracji społecznej określający indywidualne formy współpracy. Pracownicy MOPR przeprowadzili w Centrum Integracji Społecznej nieodpłatne zajęcia, podczas których omówione zostały następujące zagadnienia: przemoc w rodzinie, interwencja kryzysowa i system pomocy społecznej w Polsce.

W 2015 r. pracownicy socjalni Ośrodka wydali łącznie **98 opinii** (w 2014 r. – 109 opinii, w 2013 r. – 88 opinii) wraz ze skierowaniami do zajęć w Centrum Integracji Społecznej). Z wszystkimi podopiecznymi MOPR zawarte były kontrakty socjalne. Centrum w ubiegłym roku realizowało Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego z 85 osobami bezrobotnymi. Z bieżących informacji, jakie otrzymujemy z CIS wynika, że w 2015 roku 44 osoby ukończyły Program po okresie, na który został on zawarty, natomiast 29 uczestników przerwało bądź zrezygnowało z realizacji Programu.

IX. Kadra

Na dzień 31.12.2015 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zatrudnionych było **113 osób (109,58 etatów), w tym 4 osoby na zastępstwo.**

Zatrudnienie w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w podziale na zadania przedstawia się następująco:

- pracownicy realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie – **47 osób, w tym 36 pracowników socjalnych oraz 11 osób, w tym 1 zastępstwo, pracowników obsługujących świadczenia z pomocy społecznej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie;**
- pracownicy realizujący zadania z zakresu świadczeń rodzinnych – **7 osób;**
- pracownicy realizujący zadania z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów – **5 osób, w tym 1 zastępstwo;**
- pracownicy realizujący zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – **7 osób, w tym 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, 4 asystentów rodziny;**
- pracownicy realizujący zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych – **2 osoby;**
- pracownicy realizujący zadania z zakresu orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (PZOON) – **5 osób;**
- pracownicy realizujący zadania z zakresu dziennego wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi (ŚDS) – **8 osób;**
- pracownicy realizujący zadania z zakresu księgowości – **11 osób, w tym 1 zastępstwo;**
- pracownicy realizujący zadania analityczno – programowe – **6 osób, w tym 1 zastępstwo;**
- kadra zarządzająca i pracownicy administracji – **15 osób.**

Podział zatrudnionych pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie ze względu na posiadane wykształcenie przedstawia się następująco:

- z wykształceniem wyższym magisterskim – **78 osób;**
- z tytułem zawodowym licencjata i inżyniera – **15 osób;**
- z wykształceniem średnim – **18 osób;**
- z wykształceniem zawodowym – **2 osoby.**

Wszyscy pracownicy Ośrodka posiadają wykształcenie i umiejętności wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy i nadal podnoszą swoje kwalifikacje, poprzez podejmowanie różnych form doształcania i samokształcenia.

W 2015 roku poszczególni pracownicy MOPR uczestniczyli m.in. w następujących szkoleniach, kursach, konferencjach, warsztatach, sympozjach:

- „Egzekucja świadczeń nienależnie pobranych w świetle obowiązujących zmian”,
- „Szkolenie zasadnicze dla pedagogów powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności”;
- „Klauzule społeczne – zamawianie usług i kupowanie produktów podmiotów ekonomii społecznej”,
- „Szkolenie dla doradców zawodowych – członków powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności w województwie mazowieckim”,
- „Praktyczne aspekty przetwarzania danych osobowych po 1 stycznia 2015 r.”,
- „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym”,
- „Świadczenia rodzinne – nowelizacja – aktualności”,
- „Fundusz alimentacyjny – nowelizacje – aktualności”,
- „Archiwizacja dokumentacji 2015”,
- „Dokumentacja pracownicza 2015”,
- „Zasady aplikowania o środki w ramach działania 9.1 „Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020”,
- „Podatek dochodowy od osób fizycznych 2015 – 2016 z przychodów pracy”,
- „Szkolenie doszkalające dla pracowników socjalnych”,
- „Zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie – koordynacja prac i procedury interwencyjne”,
- „Nabycie umiejętności diagnozowania lokalnych zasobów pomocy społecznej oraz problemów społecznych, w kontekście opracowywania strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy/powiatu z wykorzystaniem ścieżki reintegracji społeczno-zatrudnieniowej”,
- „Podniesienie poziomu bezpieczeństwa kadr jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy”,
- „Przedstawienie nowych regulacji prawnych z zakresu świadczeń rodzinnych i pomocy osobom uprawnionym do alimentów”,
- „Model doradztwa osobistego i degresywne wsparcie finansowe jako sprawdzone rozwiązania wypracowane w projekcie „Innowacyjne wsparcie dla Ciebie”,
- „Jak być istotnym elementem wszechświata rodziny zastępczej? Rzecz o wspieraniu opiekunów”,

- „Wzmacnianie potencjału rodzicielskiego u rodziców i opiekunów małych dzieci;
- „Warsztat dla Liderów instytucji pomocy społecznej z wprowadzania Modelowego Standardu Aktywnej Integracji (MSAI)”,
- „Konferencja dotycząca przeciwdziałania przemocy w rodzinie”,
- „Fundusz Alimentacyjny”,
- „Jak budować i rozwijać współpracę w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych?”,
- „Rewitalizacja społeczna”,
- „Ochrona dziecka i wzrost kompetencji rodziców w działaniach profilaktycznych realizowanych w ramach „Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w województwie mazowieckim na lata 2015-2020”,
- „Stosowanie indywidualnej ścieżki reintegracji dla osób korzystających z pomocy społecznej w nowym okresie programowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020”.

X. Podsumowanie

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Głównym celem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych, w szczególności przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Działania wspierające podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie polegają w szczególności na pracy socjalnej oraz udzielaniu pomocy w formie pieniężnej i niepieniężnej. Dobrym narzędziem pracy socjalnej jest kontrakt socjalny, który mobilizuje osoby do aktywności w rozwiązywaniu swoich problemów, wyzwala z bierności i często wyuczzonej bezradności, a z drugiej strony pozwala zidentyfikować i wyeliminować z pomocy społecznej osoby i rodziny, które nie są zainteresowane podjęciem własnych starań zmierzających do poprawy ich trudnej sytuacji życiowej, a jedynie korzystaniem ze świadczeń pomocy społecznej.

Głównym powodem ubiegania się o pomoc społeczną jest **ubóstwo**. W 2015 r. problem ten dotyczył **1.634 rodzin**. Czynnikiem mającym bezpośredni wpływ na ubóstwo jest bezrobocie. W 2015 r. liczba rodzin ubiegających się o pomoc z powodu **bezrobocia zmalała w porównaniu do roku poprzedniego i wynosiła 1.188**.

Świadczeniem pieniężnym, które w sposób bezpośredni odnosi się do faktycznej sytuacji materialnej rodzin jest **zasiłek okresowy**. Jest to świadczenie obowiązkowe, przysługuje wszystkim rodzinom spełniającym ustawowe przesłanki, w szczególności kryterium dochodowe (634 zł dla osoby samotnie gospodarującej, 514 zł na osobę w rodzinie). Obowiązkowa wysokość zasiłku wynosi 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem. W okresie sprawozdawczym pomocy w formie zasiłku okresowego udzielono **1.301 rodzinom**. Nastąpił **spadek o 4,34%** w porównaniu do 2014 r., w którym pomocą w tej formie objęto 1.360 rodzin. W 70% przypadków powodem udzielenia takiej pomocy było bezrobocie. Inne powody przyznawania zasiłku okresowego to m.in. długotrwała choroba, niepełnosprawność, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W 2015 r. każda rodzina otrzymała w roku średnio 6,12 świadczenia.

W ostatnich latach na dość wysokim poziomie utrzymuje się liczba rodzin dotkniętych **problemem długotrwałej lub ciężkiej choroby**. W 2015 r. z tego powodu

pomocą społeczną objęto **1.190 rodzin**. Problemem bardzo często współwystępującym z długotrwałą lub ciężką chorobą jest **niepełnosprawność**, która w 2015 r. wystąpiła w **872 rodzinach**. Nadal problemy te są poważnymi problemami społecznymi.

Pomoc w formie **zasiłku stałego**, który przyznawany jest osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, w 2015 r. otrzymały **468 osoby** (o **1,06% mniej** niż w roku poprzednim). W 2015 r. wypłacono **19.918 zasiłków pielęgnacyjnych**, (nastąpił **spadek o 0,76%** w porównaniu do roku poprzedniego). Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydał **dla mieszkańców Miasta 2.501 orzeczeń** (wzrost o **7,85%** w porównaniu do roku poprzedniego). Osoby niepełnosprawne mają ogromne trudności w znalezieniu zatrudnienia.

Rodziny dotknięte problemem **bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego** stanowią nadal dużą grupę klientów MOPR. W 2015 r. w **546 rodzinach** stwierdzono występowanie tego problemu. Rodziny te, w szczególności rodziny niepełne i wielodzietne oraz rodziców niepełnosprawnych intelektualnie, objęte są poza stałym wsparciem w formie pracy socjalnej i pomocy finansowej, różnymi formami pomocy świadczonej przez placówki wsparcia dziennego (tzw. świetlice). W 2015 r. do świetlic uczęszczało średniorocznie 146 dzieci.

Szczególnie niepokojące jest, że problem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych dotyczy w znacznej części młodych, niezaradnych życiowo matek, wywodzących się z rodzin dysfunkcyjnych, które nie mając dobrych wzorców z własnych rodzin generacyjnych, wchodzą w kolejne, nietrwałe związki. Widzimy nagłą potrzebę stałego, wręcz codziennego towarzyszenia i wspierania takich rodzin. Praca z takimi rodzinami jest zadaniem asystentów rodziny. W 2015 r. **4 asystentów rodziny** (zatrudnionych w wymiarze łącznie 2,50 etatu) **prowadziło pracę indywidualną z 38 rodzinami**. Ponadto **11 rodzin** uczęszczało na spotkania grupy samopomocowej „Klub Rodzica”. Pozostałe rodziny objęte były wsparciem pracowników socjalnych. Duża liczba rodzin wymagających wsparcia i konieczność podejmowania wielowymiarowych działań na rzecz rodzin wymaga zwiększenia liczby asystentów rodziny.

Udzielając pomocy osobom uzależnionym od alkoholu pracownicy Ośrodka w pierwszej kolejności starają się zmotywować osoby do podjęcia leczenia odwykowego. W 2015 r. wsparciem objęto **260 rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu**. W zakresie leczenia uzależnień MOPR kontynuuje współpracę z Poradnią Leczenia Uzależnień w Siedlcach. Podopieczni korzystają również z poradnictwa i terapii prowadzonej przez Stowarzyszenie „Powrót z U” oraz Stowarzyszenie na rzecz osób dotkniętych chorobą alkoholową, narkomanią i hazardem „Szansa”. Wielkość i rodzaj pomocy udzielanej przez MOPR uzależniona jest od decyzji osoby o podjęciu i kontynuowaniu leczenia.

Osoby nadużywające alkoholu otrzymują pomoc niepieniężną (np.: posiłek, opłaty mieszkaniowe).

Od wielu lat priorytetowym zadaniem pomocy społecznej w naszym Mieście jest **dożywianie dzieci**. Wszystkie rodziny potrzebujące były objęte pomocą w formie zakupu posiłku dla dzieci w szkołach i przedszkolach, przyznawane były także zasiłki celowe na dożywianie dzieci do lat 6 nieuczęszczających do przedszkoli oraz na dożywianie dzieci w okresie wakacji. Pomoc ta udzielana była rodzinom/osobom, których dochód nie przekraczał 150% kryterium dochodowego rodziny/osoby. W 2015 r. systematyczną pomocą objęto **1.616 dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym** (w 2014 r. - 1610 dzieci). Ponadto dzieci z rodzin najuboższych otrzymywały posiłki w placówkach wsparcia dziennego.

Rodziny najuboższe, poza pomocą pieniężną miały możliwość uzyskania wsparcia rzeczowego w postaci odzieży, sprzętu gospodarstwa domowego i żywności. Wielkość pomocy żywnościowej w ostatnich latach znacząco wzrosła, w szczególności w związku z przekazywaniem przez kraje Unii Europejskiej nadwyżek produktów żywnościowych w ramach Programu FEAD. Realizatorem tego Programu mogły być wyłącznie organizacje pozarządowe. Dystrybucją żywności unijnej w naszym Mieście w 2015 r. zajmowały się w szczególności Polski Komitet Pomocy Społecznej i Bank Żywności. MOPR wydawał podopiecznym Ośrodka skierowania upoważniające do odbioru żywności w ramach Programu.

W 2015 r. wsparciem w formie pracy socjalnej oraz pomocą pieniężną i niepieniężną, udzielanymi na podstawie **ustawy o pomocy społecznej**, objęto **2.182 rodziny** (spadek o 5,5% w porównaniu do 2014 roku).

Ponadto pomocy udzielono:

- na podstawie **ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** – **99 rodzinom** (porównywalnie do 2014 roku),
- na podstawie **ustawy o świadczeniach rodzinnych** – **średnio miesięcznie 3.065 rodzinom** (spadek o 0,32% w porównaniu do 2014 r.),
- na podstawie **ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów** – **średnio miesięcznie 431 rodzinom** (spadek o 6,51% w porównaniu do 2014 r.),
- na podstawie **ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych** – **707 osobom** (wzrost o 12,39% w porównaniu do 2014 r.) i rozpatrzono 74 wnioski w ramach programu „Aktywny samorząd”.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności działający przy MOPR wydał w 2015 r. **5.921 orzeczeń** (spadek o 6,86% w porównaniu do 2014 r.).

Realizacja zadań pomocy społecznej, poza pomocą materialną, wymaga odpowiedniego **zaplecza instytucjonalnego**.

Wsparcie dla osób starszych realizowane jest w szczególności poprzez zapewnienie pomocy środowiskowej w formie **usług opiekuńczych**. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania przyznawane są w wymiarze do 4 godzin dziennie, a w przypadku mieszkających samotnie osób leżących do 6 godzin dziennie, w dni robocze od poniedziałku do piątku. Ponadto mieszkającej samotnie osobie leżącej, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, mogą być przyznane usługi w soboty, niedziele i święta. Od 1 stycznia 2014 r. **usługi opiekuńcze** świadczone są również w „**Domu nad Stawami**” **Domu Pomocy Społecznej**, w wymiarze do 8 godzin dziennie, w dni robocze od poniedziałku do piątku. Osoby, które wymagają całodobowej opieki, kierowane są do **domów pomocy społecznej**. Wszystkie osoby wymagające takiej pomocy są nią objęte w trybie ustawowym.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi obejmowane są wsparciem w formie **specjalistycznych usług opiekuńczych**, wsparciem w formie uczestnictwa w zajęciach w **Środowiskowym Domu Samopomocy** przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie, w **Środowiskowym Domu Samopomocy w Siedlcach dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób z autyzmem**, w **Warsztacie Terapii Zajęciowej i Zakładzie Aktywności Zawodowej** prowadzonych przez Caritas Diecezji Siedleckiej. Jakość tych form wsparcia jest dobrze oceniana przez odbiorców. Prowadzona jest też współpraca z lekarzami psychiatrami i Oddziałem Psychiatrycznym.

Ciągle rosnąca liczba osób potrzebujących wsparcia niepieniężnego powoduje, że istnieje potrzeba stałej rozbudowy sieci placówek wspomagających. Obecnie na terenie Miasta działają **placówki wsparcia dziennego dla dzieci** (w 2015 r. funkcjonowało 7 placówek), **bezpłatna łaźnia, pralnia, magazyn odzieży, sprzętu domowego, żywności, przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego, 2 magazyny żywności dystrybuujące żywność dla organizacji pozarządowych**. Osoby bezdomne znajdują **schronienie w noclegowni**.

Występuje również potrzeba dalszego wspierania i podejmowania inicjatyw promujących rozwój rodzinnej pieczy zastępczej. W 2015 r. w Siedlcach funkcjonowało **61 rodzin zastępczych**. W mieście nie ma zawodowych rodzin zastępczych. W okresie sprawozdawczym zorganizowano **szkolenie dla rodzin zastępczych** i kontynuowano działania **grupy wsparcia** dla tych rodzin. Potrzeba zapewnienia opieki w pieczy zastępczej jest ciągle aktualna. Kontynuowanie działań promujących rodzicielstwo zastępcze oraz upowszechnianie rzetelnych i pełnych informacji dotyczących zasad funkcjonowania rodzin zastępczych zwiększy szanse na powoływanie rodzin zastępczych, a w konsekwencji

szanse na to, aby dzieci, zamiast być umieszczane w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, mogły być umieszczane w rodzinach.

Nadal pozostają aktualne następujące potrzeby:

1. dalszy rozwój różnorodnych form reintegracji społecznej i zawodowej,
2. dalsze zwiększanie liczby lokali socjalnych i komunalnych,
3. tworzenie warunków do wspierania rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu wzmocnienia kompetencji rodzicielskich, poprzez zwiększenie zatrudnienia asystentów rodziny,
4. zorganizowanie całodobowego, specjalistycznego ośrodka interwencji kryzysowej z chronionym hostelem i stałą kadrą specjalistów,
5. zorganizowanie dziennego, specjalistycznego ośrodka wczesnej interwencji dla dzieci z opóźnieniami rozwojowymi i ich rodzin.

Załącznik nr 1 Zestawienie wydatków budżetowych za lata 2014 – 2015

Rozdział	Paragraf	Wydatki w 2014 roku	Wydatki w 2015 roku
85195 Pozostała działalność	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	2 142,00	2 983,00
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	374,08	525,47
	4120 – składki na Fundusz Pracy	52,36	69,00
	4210- zakup materiałów i wyposażenia	44,94	74,93
	4300 – zakup usług pozostałych	129,23	340,71
Razem:		2 742,61	3 993,11
85201 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	2320 – dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień i umów między jednostkami samorządu terytorialnego	1 235 146,43	1 028 425,18
	3110 – świadczenia społeczne	99 477,34	98 850,40
Razem:		1 334 623,77	1 127 275,58
85202 Domy pomocy społecznej	4330 – zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	1 502 963,94	1 556 016,46
Razem:		1 502 963,94	1 556 016,46
85203 Ośrodki wsparcia	3020 – nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	50,04	33,00
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	227 427,66	242 802,56
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	18 514,69	18 745,86
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	42 234,10	43 397,00
	4120 – składki na Fundusz Pracy	4 839,44	5 092,00
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	6 200,00	-
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	25 733,69	17 842,00
	4230 – zakup leków i materiałów medycznych	51,56	54,00
	4240 – zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	398,29	-
	4260 – zakup energii	11 308,88	10 420,00
	4270 – zakup usług remontowych	419,49	1 200,00
	4280 – zakup usług zdrowotnych	94,00	38,00
	4300 – zakup usług pozostałych	13 515,00	9 287,00
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	253,08	-
	4360 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	-	1 200,00

Rozdział	Paragraf	Wydatki w 2014 roku	Wydatki w 2015 roku
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	1 300,00	-
	4410 – podróże służbowe krajowe	94,35	100,00
	4440 – odpisy na ZFSS	6 563,58	6 563,58
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	-	-
	Razem:	358 997,85	356 775,00
85204 Rodziny zastępcze	2320 – dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień i umów między jednostkami samorządu terytorialnego	197 754,27	244 957,58
	3020 – wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń	919,84	1 203,26
	3110 – świadczenia społeczne	790 974,20	844 585,77
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	99 639,06	109 086,57
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	9 403,35	7 754,93
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	18 538,97	19 450,80
	4120 – składki na Fundusz Pracy	2 688,46	2 743,12
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	504,00	2 480,00
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	3 294,00	3 960,78
	4280 – zakup usług zdrowotnych	19,00	38,00
	4300 – zakup usług pozostałych	2 336,67	4 897,41
	4330 – zakup usług przez jednostki samorządu	-	993,08
	4360 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	-	1 001,53
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	1 020,05	-
	4410 – podróże służbowe krajowe	2 063,20	2 086,40
	4440 – odpisy na ZFSS	2 825,99	3 281,79
	4510 – opłaty na rzecz budżetu państwa	1 747,62	9 850,95
	Razem:	1 133 728,68	1 258 371,97
85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	799,60	664,67
	4300 – zakup usług pozostałych	1 200,00	623,67

Rozdział	Paragraf	Wydatki w 2014 roku	Wydatki w 2015 roku
w rodzinie	4360 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	-	243,00
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	197,60	-
Razem:		2 197,20	1 531,34
85206 Wspieranie rodziny	3020 – wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 115,00	1 215,00
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	131 100,37	123 067,09
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	11 878,61	10 789,64
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	24 962,23	21 820,05
	4120 – składki na Fundusz Pracy	3 415,67	3 076,42
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	4 112,54	12 322,68
	4280 – zakup usług zdrowotnych	95,00	38,00
	4300 – zakup usług pozostałych	1 733,32	2 049,08
	4410 – podróże służbowe krajowe	2 159,90	2 548,20
	4440 – odpisy na ZFSS	3 372,95	3 281,79
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby	225,00	-
Razem:		184 170,59	180 207,95
85212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2900 – wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin lub związków powiatów na dofinansowanie zadań bieżących	5 582,01	-
	3020 – nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	320,41	80,00
	3110 – świadczenia społeczne	15 088 908,08	16 486 740,78
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	307 312,36	309 365,25
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	22 222,07	25 157,82
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	538 292,96	876 549,04
	4120 – składki na Fundusz Pracy	5 082,61	4 601,62
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	20 778,62	61 263,39
	4260 – zakup energii	18 743,76	9 160,00
	4270 – zakup usług remontowych	2 778,95	5 183,52
	4280 – zakup usług zdrowotnych	376,00	328,00
	4300 – zakup usług pozostałych	92 898,65	100 466,43
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	970,30	-

Rozdział	Paragraf	Wydatki w 2014 roku	Wydatki w 2015 roku
	4360 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	-	894,40
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	2 128,27	-
	4400 – opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	84 127,34	19 697,13
	4410 – podróże służbowe krajowe	113,14	161,64
	4440 – odpisy na ZFSS	12 967,63	11 623,01
	4510 – opłaty na rzecz budżetu państwa	4 572,66	15 233,69
	4580 – pozostałe odsetki	17 258,49	-
	4610 – koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	82,20	241,43
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	709,00	1 708,00
Razem:		16 226 225,51	17 928 455,15
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach CIS	4130 – składki na ubezpieczenie zdrowotne	243 955,02	313 586,77
Razem:		243 955,02	313 586,77
85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	3110 – świadczenia społeczne	3 161 959,55	2 921 081,69
	4300 – zakup usług pozostałych	14 573,36	9 947,73
Razem:		3 176 532,91	2 931 029,42
85216 Zasiłki stałe	3110 – świadczenia społeczne	1 977 676,17	2 013 579,42
Razem:		1 977 676,17	2 013 579,42
85219 Ośrodki pomocy społecznej	3020 – nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	16 809,68	18 477,17
	3110 – świadczenia społeczne	-	7 100,00
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	2 734 693,09	2 864 068,88
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	221 591,94	225 274,03
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	492 831,04	508 042,36
	4120 – składki na Fundusz Pracy	49 080,40	48 114,51
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	1 000,00	-

Rozdział	Paragraf	Wydatki w 2014 roku	Wydatki w 2015 roku
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	48 344,64	54 550,96
	4230 – zakup leków i materiałów medycznych	100,00	23,70
	4260 – zakup energii	36 177,42	35 398,73
	4270 – zakup usług remontowych	2 605,35	7 800,62
	4280 – zakup usług zdrowotnych	1 493,50	1 718,50
	4300 – zakup usług pozostałych	44 487,20	51 714,61
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	440,95	-
	4360 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	1 604,81	5 667,51
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	6 992,53	-
	4390 – zakup usług obejmujących ekspertyzy analiz i opinie	200,00	-
	4410 – podróże służbowe krajowe	13 279,15	13 650,40
	4430 – różne opłaty i składki	2 317,85	1 179,36
	4440 – odpisy na ZFSS	86 453,26	91 358,47
	4480 – podatek od nieruchomości	6 127,00	6 127,00
	4510 – opłaty na rzecz budżetu państwa	500,00	88,62
	4700 - szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	-	1 000,00
	Razem:	3 767 129,81	3 941 355,43
85220	3020- nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	16,00	17,54
Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	31 900,73	34 059,62
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	2 557,68	2 506,92
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	6 084,23	5 931,39
	4120 – składki na Fundusz Pracy	818,15	871,74
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	5 775,73	3 763,06
	4260 – zakup energii	9 615,22	9 314,18
	4270 – zakup usług remontowych	16,41	416,74
	4300 – zakup usług pozostałych	1 919,62	2 324,38
	4350 – zakup usług dostępu do sieci internet	99,96	-
	4360 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	-	469,52
	4370 – opłaty z tyt. zakupu usług telekomunikacyjnych świadcz. w stacjonarnej publicznej sieci	919,65	-
	4440 – odpisy na ZFSS	1 093,93	1 093,93

Rozdział	Paragraf	Wydatki w 2014 roku	Wydatki w 2015 roku
	4700 - szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	-	30,00
	Razem:	60 817,31	60 799,02
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	3020- nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzenia	583,49	449,05
	4010 – wynagrodzenie osobowe pracowników	47 248,12	33 907,93
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	4 692,83	1 758,78
	4110 – składki ZUS	7 613,38	5 676,72
	4120 – składki na Fundusz Pracy	921,86	75,65
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	82,71	2 196,24
	4280 – zakup usług zdrowotnych	114,00	38,00
	4300 – zakup usług pozostałych	19,00	1 551,70
	4360 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	-	140,00
	4410 – podróże służbowe i krajowe	1 092,80	2 112,00
	4440 – odpis na ZFSS	2 631,81	1 093,93
	Razem:	65 000,00	49 000,00
85231 Pomoc dla cudzoziemców	3110 – świadczenia społeczne	-	34 967,00
	Razem:	0,00	34 967,00
85295 Pozostała działalność	3110 – świadczenia społeczne	1 189 621,40	796 689,91
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	7 423,00	-
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	1 295,78	-
	4120 – Składki na Fundusz Pracy	180,22	-
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00	-
	4300 – zakup usług pozostałych	1 824,00	-
	Razem:	1 202 344,40	796 689,91
85321 Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	3020 – wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń	-	60,00
	4010 – wynagrodzenie osobowe pracowników	185 113,00	190 351,02
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	14 360,17	14 833,33
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	33 895,61	34 798,26
	4120 – składki na Fundusz Pracy	3 779,00	4 086,19
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	93 173,00	97 894,00
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	33 715,13	45 782,13
	4260 – zakup energii	9 972,27	10 999,22
	4270 – zakup usług remontowych	1 855,00	1 700,00
	4280 – zakup usług zdrowotnych	114,00	134,00

Rozdział	Paragraf	Wydatki w 2014 roku	Wydatki w 2015 roku
	4300 – zakup usług pozostałych	164 044,23	179 155,58
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	208,00	-
	4360 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	-	1 465,00
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	1 339,00	-
	4410 – podróże służbowe i krajowe	632,20	948,20
	4440 – odpisy na ZFSS	5 469,65	5 469,65
	Razem:	547 670,26	587 676,58
85324 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	3 800,00	3 887,00
	4300 – zakup usług pozostałych	5 900,00	9 728,58
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	300,00	320,00
	Razem:	10 000,00	13 935,58
	RAZEM WYDATKI	31 796 776,03	33 155 245,69

Załącznik nr 2 Zestawienie dochodów budżetowych za lata 2014 – 2015

Rozdział	Paragraf	Dochody w 2014 roku	Dochody w 2015 roku
85201 Placówki opiekuńczo – wychowawcze	0680 – Wpływy od rodziców z tytułu odpłatności za utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych	9 126,88	0,00
	0920 – Pozostałe odsetki	719,96	36,05
	0970 – wpływy z różnych dochodów	2 259,98	0,00
	Razem:	12 106,82	36,05
85202 Domy Pomocy Społecznej	0830 – Wpływy z usług	39 886,02	41 980,85
	0920 – Pozostałe odsetki	122,65	24,62
	0970 – Różne dochody	-	323,85
	Razem:	40 008,67	42 329,32
85203 Ośrodki wsparcia	0830 – Wpływy z usług	8 051,16	7 714,80
	0920 – Pozostałe odsetki	8,83	8,84
	Razem:	8 059,99	7 723,64
85204 Rodziny zastępcze	0680 – Wpływy od rodziców z tytułu odpłatności za utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych	7 034,15	436,64
	0690 – Wpływy z różnych opłat	-	11,60
	0920 – Pozostałe odsetki	362,02	141,89
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	671,86	685,36
	Razem:	8 068,03	1 275,49
85212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	0690 – Wpływy z różnych opłat	660,50	687,70
	0920 – Pozostałe odsetki	168 131,61	254 112,07
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	99 866,47	151 201,81
	0980 – Wpływy z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	486 398,75	479 606,22
	2360 – dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	21 807,68	15 286,00
	Razem:	776 865,01	900 893,80

Rozdział	Paragraf	Dochody w 2014 roku	Dochody w 2015 roku
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	0970 – Wpływy z różnych dochodów	3 453,31	3 594,80
	Razem:	3 453,31	3 594,80
85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	0830 – Wpływy z usług	3 649,06	3 287,04
	0920 – Pozostałe odsetki	2 028,05	762,08
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	9 277,52	11 061,08
	Razem:	14 954,63	15 110,20
85216 Zasiłki stałe	0920 – Pozostałe odsetki	391,07	897,35
	0970 – Wpływy z różnych	13 705,23	17 820,45
	Razem:	14 096,30	18 717,80
85219 Ośrodki pomocy społecznej	0690 – Wpływy z różnych	184,00	85,00
	0870- sprzedaż zużytych i zbędnych składników majątkowych	123,50	0,00
	0920 – Pozostałe odsetki	11 858,97	3 683,68
	0970 – Wpływy z różnych	1 218,83	1 523,42
	Razem:	13 385,30	5 292,10
85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	0920 – pozostałe odsetki	734,50	0,00
	0970- wpływy z różnych dochodów	1 239,84	0,00
	Razem:	1 974,34	0,00
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	0830 – Wpływy z usług	174 695,13	139 963,16
	0920 – pozostałe odsetki	1 560,45	33,90
	0970 – wpływy z r różnych dochodów	0,00	108,91
	Razem:	176 255,58	140 105,97
85295	0920 – pozostałe odsetki	4,67	0,00
	Razem	4,67	0,00
	OGÓLEM DOCHODY	1 069 232,65	1 135 079,17